

GÖTAINGENJÖREN

Förbandstidning för Göta ingenjörregemente, nr 93, 2011

med
RÄNNESLÄTT
tidningen för Norra Smålands
regementes kamratförening

GÖTAINGENJÖREN

Innehåll	
Bestämda steg in i det okända	3
Attraktionskraften kan komma att avgöra	5
Göta ingenjörregemente - en intressant arbetsplats	6
Soldater ur NBG anställs vid Ing 2	8
Utveckla formerna för GSS/T	10
Framtida rekryteringsbehov	12
GSS/T	13
Grundläggande Militär Utbildning, GMU	15
Grundläggande Militär Utbildning Fältarbeten, GMU FARB	17
Ammunitionsröjningsgrupperna i Afghanistan	18
Afghanska Nationella Arméns ingenjörsskola	20
Avancerad sökförmåga	22
Broförmåga i framtiden	24
Försvarsmaktens modernaste dykare	26
Små gröna män...	28
Gud röjer i våra liv	29
Ett lättare och roligare liv	30
Vi gratulerar	31
Övning "Plankan"	32
Militära världsmästerskapet i orientering	33
Testanläggning Norra Kulla	34
Södra Sandby	36
FMLOG i Eksjö	38
Mässföreningen Bockarna	40
Mäss Trianon, del 2	41
Ränneslätt	46

Utkommer

med två nummer per år och är Göta ingenjörregementets förbandstidning.

Ansvarig utgivare

Gustaf Fahl, regementschef Ing 2

Redaktör

Maddelena Lago, informatör
maddelena.lago@mil.se

Nästa nummer

beräknas utkomma i juni 2012.

Omslagsbild

Ur övning "Aldrig ge upp". Foto: Henrik Andersson

Göta ingenjörregemente, Ing 2

Box 1002

575 28 Eksjö

Tfn 0381-180 00, fax 0381-184 45

exp-ing2@mil.se, www.forsvarsmakten.se/ing2

För artiklar utan angivna författare svarar redaktören.

Redaktören förbehåller sig rätten att ändra i infört material.

Vi tar gärna emot åsikter och tips om innehåll!

Bestämda steg in i det okända!

De flesta vid både Göta ingenjörregemente och inom funktionen i stort är direkt eller indirekt berörda av den stora förändring av Försvarsmaktens personalförsörjning som vi nu tagit flera bestämda steg in i. Som det sagts och skrivits åtskilliga gånger är det här den största omvälvning som Försvarsmakten genomgått på drygt 100 år.

Jag tror att huvuddelen av er är medvetna om att målsättningen för de närmaste 7-8 åren är att omvandla Försvarsmaktens förband till omedelbart insatsberedda enheter bestående av kontinuerligt och tidvis tjänstgörande officerare och soldater. De ska snabbt kunna sättas in för både nationella och internationella uppgifter när situationen så kräver.

Men även om målsättningen är tydlig för den här reformen tror jag ingen har överblick över alla de tusentals frågor som redan uppstått och fortsatt kommer att uppstå under resans gång. I många frågor krävs centrala ställningstaganden i Försvarsmakten, men i åtskilliga fall så måste vi inom regementet och inom funktionen hitta våra egna svar. Det senare gäller inom uppenbara områden som ingenjörbataljonernas organisation och personalförsörjning, men täcker även ett brett fält i övrigt. Det omfattar exempelvis nya traditioner som behöver skapas och mäss- och bostadsfrågor som måste hanteras.

Mitt textutrymme här tillåter inte några längre utläggningar om dessa frågor, men jag kan lova att jag kommer att återkomma till dem i åtskilliga nummer framöver. En sak är dock alldeles klar, nu är det inte tid för nostalgi och tillbakablickande. Snarare handlar det om att alla krafter måste inriktas mot att skapa de bästa möjliga förutsättningarna för våra nya personalkategorier.

Redan nu har vi kommit en bit på väg. Regementet har i dagsläget rekryterat omkring 145 fast anställda soldater som bemannar allt från vakt- och insatsbefattningar till funktioner med stort ansvar i pågående internationella insatser.

Tidvis tjänstgörande soldater

Ett annat viktigt fokus för oss under den närmaste tiden kommer att vara att påbörja utbildningen av ingenjörba-

taljonernas tidvis tjänstgörande soldater. Under en övergångsperiod kommer dessa främst att rekryteras från tidigare värnpliktiga. De behöver dock samtränas i ny organisation varför ett gammalt kärt begrepp kommer att dammas av i närtid, nämligen krigsförbandsövningar. Innebörden är att vissa enheter inom 22. ingenjörbataljon kommer att genomföra en sådan övning redan under hösten varefter en större övning kommer att följa under kommande sommar.

I samband med den är ambitionen dessutom att ta de första stegen i att återta ingenjörfunktionens broförmåga. Det här är en mycket välkommen förändring som ska ses i perspektivet att den nationella försvarsförmågan åter kommit upp på dagordningen. Det efter att internationella insatser nästan helt har dominerat försvarsdebatten under de senaste åren.

Bakgrunden till förändringen är inte minst synen på utvecklingen i Ryssland vilken har fått revideras efter Georgien-kriget sommaren 2008. Perspektivförskjutning-

Några av Ing 2 nyanställda soldater efter genomförd utbildningskontroll.

På en åker i Hamnaryd genomfördes utbildning på minbrytningssystemet på ingenjörbandvagnen.

en innebar exempelvis att arméinspektörens fältövning i år helt ägnads åt strid i brigads ram. Att ingenjörbataljonerna spelar en helt avgörande roll för brigadens förmåga till rörlighet och skydd kommer knappast som någon överraskning för läsekretsen.

Speciellt glädjande var därför att under fältövningen kunna redogöra för alla positiva förändringar som införts i våra bataljoner under det senaste året. Utöver broförmågan, vilken jag redan berört, beskrevs våra nya ingenjörbandvagnar som redan nu finns vid regementet för slutgiltig leveranskontroll. Vidare var att bataljonerna är förstärkta med ett flertal nya motorredskap som ökar möjligheterna till fältarbeten i splittermiljö.

Hemvärnsorganisationen

En annan mycket viktig fråga för regementet är att stödja förändringen av länets hemvärnsorganisation. Utvecklingen av Norra Smålands bataljon har fortgått under hösten i positiv anda. Inte minst genomförandet av året hemvärns-KFÖ var en framgång. Nu gäller det att skapa rutiner och planer i ny organisation och att fylla på personalramarna ytterligare. Förutsättningarna finns och ambitionen är hög, nu är det bara att fortsätta framåt!

Bemanning och utbildning av funktionens ansvar i pågående och planerade internationella insatser är som vanligt en fråga av högsta dignitet. Med den utveckling av ammunitions- och minröjningsorganisationen som nu är på gång upplever jag att vi äntligen fått stabilitet i den här mycket viktiga processen. Glädjande är också att ta del av alla rapporter från insatserna om hur väl vår personal löser sina uppgifter vid ”fronten”.

De första soldaterna i det nya personalförsörjningssystemet, broförmågan, förändrad hemvärnsorganisation, utökad internationell förmåga och en stor mängd ny materiel är flera tydliga tecken på att vi nu åter är på rätt väg.

Men det är knappast en nyanlagd motorväg som ligger utrullad framför oss. Snarare är den både krokig, svårorienterad och innehåller ett och annat överraskande hinder. Mitt första intryck från mina drygt fem månader vid Göta ingenjörregemente är dock att vi har mycket professionell personal som kommer att klara av utmaningen.

*Jag önskar er en God Jul och ett Gott Nytt År
samt en härlig ledighet med nära och kära!*

/Gustaf Fahl, chef Göta ingenjörregemente

Attraktionskraften kan komma att avgöra

Attraktionskraften spelade en avgörande roll för Eksjö garnison för fyra år sedan, den kan komma att göra det igen.

Text & Foto **Peter Gustafsson**

Eksjö garnison kom första gången i kontakt med begreppet attraktionskraft inom Försvarsmakten våren 2008. Den påstådda bristen på attraktionskraft i vår region var Högkvarterets främsta vapen i kampen om att flytta all ingenjörverksamhet någon annanstans. Den garnisonsgemensamt sammansatta arbetsgruppen Framtid hade att hantera förslag om att flytta Eksjöförbanden till i stort sett alla andra platser i riket. Gruppen kände inte alls igen påståendet om att Eksjö garnison skulle sakna attraktionskraft. Men den kom att bli en av de avgörande faktorerna i argumentationen.

Garnisonen kunde, med stor hjälp av Eksjö kommun, jämföra förutsättningarna för fältarbetsfunktionen att verka i någon av garnisonerna Eksjö, Halmstad, Boden, Skövde (med Kvarn), Kungsängen eller Revingehed och bevisa att Eksjö hade stor attraktionskraft. Arbetsgruppen införde begreppet region, det omland kring respektive garnison från vilket dagspendling om maximalt 45 minuters enkel resa anses vara rimligt, radien bedömdes vara 60 km. Regionernas attraktionskraft jämfördes sedan utifrån rekryteringskraft, förmågan att behålla personal i garnisonen och personalens flyttbenägenhet vid omlokalisering. Men också civila parametrar värderades så som; regionens befolkningsmängd, förvärvsintensitet, sysselsättningsutveckling, självförsörjningsgrad, arbetslöshets-siffror och bostadspriser.

I jämförelsen konstaterades att Eksjö garnisons förmåga att rekrytera och behålla personal var mycket god. I Eksjö kommun och Eksjöregionen fanns goda förutsättningar för fortsatt utveckling av fältarbetsfunktionen. Befolkningsunderlaget var stort, Eksjöregionen hade tredje största befolkningspopulation, bara storstadsregionerna Stockholm och Malmö hade större. Förvärvsintensiteten var god, självförsörjningsgraden hög, arbetslösheten låg

och bostadspriser låga i jämförelse med de andra regionerna. Garnisonsjämförelsen pekade i sin helhet på att attraktionskraften i Eksjö garnison, Eksjö kommun och Eksjöregionen var god. Därför kunde inte en omlokalisering av fältarbetsfunktionen från Eksjö till annan ort motiveras med brist på just detta.

Sedan 2008 har attraktion varit ett begrepp att förhålla sig till. När nu Försvarsmakten sedan sommaren 2010 är en spelare bland alla andra i kampen om arbetskraften på den svenska arbetsmarknaden är attraktionskraft viktigare än någonsin. Vi måste nu kunna verka på en mycket större arena än vi tidigare gjort. Grunden för attraktionskraft är att känna tilltro till sig själv och till sina uppgifter, med detta i ryggen skapas positiva effekter. Relationen med ungdomar ska sedan underhållas samtidigt som huvudmålgruppen, ungdomar 18-25 år, måste attraheras av vad vi har att erbjuda. Anhöriga och vänner måste känna trygghet för förbanden i Eksjö garnison som arbetsgivare. Näringsliv, företag och organisationer måste känna tilltro och vilja bidra. Opinionsbildare måste lita på vårt arbetssätt och allmänheten måste känna tillit till Försvarsmakten.

Vi måste visa att vi är ett attraktivt alternativ för vår främsta målgrupp. Vi vill att tillräckligt många lämpliga unga, nu och i framtiden, ska välja att frivilligt komma och bli en del av förbanden i garnisonen. Om vi ska lyckas att personalförsörja vår organisation måste vi attrahera till rekrytering, stimulera tjänstgöring och underlätta övergång till annat arbete. Och samtidigt som vi gasar bemanningen av insatsorganisationen ska vi dessutom bromsa bemanningen av basorganisationen. En ekvation som inte är helt enkel att reda ut. Garnisonens arbete med attraktionskraft var en framgångsfaktor 2008. Att använda attraktionskraften rätt idag kan bli avgörande, har vi inte attraktionskraft existerar vi inte.

Göta ingenjörregemente - en intressant arbetsplats

I skrivande stund har jag haft tjänsten som Ing 2:s rekryteringsofficer i lite drygt ett år. Ett år fullt av utmaningar på många områden. Ett år som lärt oss väldigt mycket om vad det nya personalförsörjningssystemet kommer att kräva när det gäller marknadsföring och attraktion. Ett år som framförallt gett oss en inblick i hur viktigt det är att vi är ute och syns där vår målgrupp rör sig!

Text **Anna Nilsson**

Foto **Peter Gustafsson**

Under 2011 har Ing 2 genomfört ungefär 15 olika event, alla med olika målsättning, storlek och krav på personal och engagemang. Allt från lokala arbetsmarknadsdagar i skolor, idrottstävlingar och stadsfester till försvarsmakts-gemensamma event som Tall Ship Race i Halmstad, Motormässan och Dreamhack Winter på Elmia.

Dreamhack Winter genomfördes på Elmia den 23-27 november. Detta är ett event där massor av ungdomar träffas och framförallt spelar nätverksspel på sina datorer. I år var det 15 000 sålda biljetter till tjejer och killar som kom dit på torsdagen, kopplade upp sina datorer och spelade med mera fram till söndag morgon. Förutom att sitta vid sina datorer så går de runt, träffar vänner, äter och sover. Detta gör att utställnings- och försäljningsdelen är väl tilltagen eftersom det hela tiden är mycket folk i rörelse. Förutom de 15 000 sålda biljetterna är det många som köper endagsbiljetter för att komma och titta. I utställningsdelen hade Försvarsmakten en 120 kvadratmeter stor monter. I denna monter fanns en Patria, en flygsimulator, en robot 57-simulator och Flygvapnets stridsledningssimulator som visar hur våra stridsledningsunderlag avseende flyg ser ut. Förutom detta då, förstås informatörer och informationsmaterial. Informatörerna var officerare och soldater från ett flertal förband (TrängR, Ing 2, P4, LSS, LedR, Flygskolan). Trängregementet var huvudansvariga för montern och hela arbetet leddes av

deras rekryteringsofficer, Melker Johansson. Ing 2 hade två informatörer på plats över tiden vilket innebar att den uppgiften delades av cirka tio personer från Liv- och Ammunitionens- och miröjningskompaniet. Utställningsdelen var öppen mellan 10.00 och 22.00 torsdag, fredag, och

Fredrik Erpesjö från Ing 2 berättar för intresserade vid Dreamhack om robotsimulatorens funktioner.

lördag. Under onsdagen byggde vi upp montern och under söndagen bröts den. Den personal från Ing 2 som slet absolut hårdast var våra simulatorofficerare Fredrik Erpesjö och Christian Olofsson vilka jobbade 9.00 till 22.00 alla dagar och visade upp robotsimulatorens. Det var också denna materiel som drog absolut mest intresserade av allt i hela montern. Här var inte en lugn stund utan väldigt många ville provskjuta. Såklart är det lite mer känsla i det

när man får hålla i en ”riktig” robot och inte bara använda tangentbord, joystick eller mus. På det hela taget så var det ett lyckat event och Försvarsmakten nådde ut till väldigt många ungdomar i precis rätt målgrupp. Något som är roligt med just Dreamhack är att killarna och tjejerna är där i tre dagar plus att alla har en egen internetuppkoppling. Vilket gör att du kan prata med en intresserad kille/tjej redan första dagen, sen går han/hon till sin dator och läser lite på hemsidan för att dagen efter komma tillbaka och fråga lite mer saker. Det är inte ofta vi får möjligheten att påverka en så stor del av vår målgrupp under flera dagar.

Förutom att ge oss ut på event runt om i regionen så tar vi även emot målgruppen här på regementet. Under våren genomfördes ett praktikantläger under två dagar med omvårdnadsklasser från tre olika skolor. Vi har haft diverse olika skolklasser och mindre grupper här på studiebesök. Dessutom ett antal praktikanter inom olika områden. Den tredje december genomför vi en besöksdag där alla över 18 år som har ett intresse av försvarsmaktens olika yrken är välkomna.

Resultat av ett gemensamt rekryteringsarbete

Vid förbandet finns nu 143 kontinuerligt anställda soldater. I huvudsak på 214. ingenjörskompaniet och på Ammunitions- och minröjningskompaniet samt i garnisonsvakten. Naturligtvis är det en hel del personalförändringar inom det här området. Varje gång en soldat slutar så måste plutonchefen med stöd av rekryteringsofficeren och personalsektionen på bataljonen rekrytera och anställa en ny soldat. Denna process tar ganska mycket tid för plutoncheferna. För att underlätta så mycket som möjligt har nu personalansvariga vid staben och bataljonen tillsammans och utifrån många av de erfarenheter vi dragit när det gäller vakansrekrytering under året, skrivit en rekryteringsrutin. Detta är ytterligare en uppgift som läggs på plutonchefen som redan har fullt tillräckligt att göra. Dock så är de flesta chefer medvetna och positiva till systemet då det är viktigt att få chansen att rekrytera den personal jag vill arbeta med.

Vi har bara börjat skrapa på ytan när det gäller åtgärder vi kan göra för att nå ut till vår målgrupp och informera om och rekrytera till Försvarsmakten. Områden som behöver utvecklas är framförallt hur vi ska nå ungdomarna i skolan. Här finns massor att göra. Vi behöver utveckla vår prao och praktikant verksamhet. Ta emot klasser under kortare och längre studiebesök. Besöka högstadieskolor, gymnasium och högskolor. Erbjuder både infor-

mation och utbildning. När det gäller event och arrangemang av olika slag så gäller det att utvärdera dem och fortsätta med det som varit bra och sluta lägga energi på sådant som inte ger oss något tillbaka.

Jag gissar att 2012 i huvudsak kommer att koncentreras på att fortsätta rekrytera tidvis tjänstgörande soldater, men vi får inte glömma att magasinet börjar ta slut och att vi måste bygga inför framtiden. Vilket innebär att fortsätta göra reklam för grundläggande militär utbildning. Det är viktigt att vi börjar använda våra anställda soldater till de här uppgifterna. De som har absolut lättast att nå ut till ungdomarna är de som är nära dem i ålder, som målgruppen kan identifiera sig med. Under utbildningsdagarna i november utbildades 30 stycken yrkesinformatörer på Ing 2, allt från kontinuerligt anställda soldater till majorer. Jätteroligt, och jag hoppas verkligen att dessa får komma ut och testa sina nya kunskaper under 2012.

Nu närmar vi oss jul och jag ser fram emot ett 2012 i hemmets ”lugna” vrå med två små barn. Mina uppgifter kommer att lösas av Fredrik Hallberg som under vecka 49 och 50 kommer få ta del av alla slutsatser vi dragit detta år. Jag önskar Hallberg ett stort lycka till och ser fram emot att få komma tillbaka och driva de här frågorna vidare under 2013!

Slutligen vill jag tacka alla som under 2011 deltagit med liv och lust i diverse event och andra evenemang och som gör den här verksamheten genomförbar!

På Dreamhack Winter fanns även möjlighet att prova på flygsimulator.

Soldater ur Nordic Battlegroup anställs vid Ing 2

Under en anhörigdag under utbildningsåret 2009/2010, som var den sista egentliga värnpliktskullens utbildningsår, genomfördes det anhöriginformation i Fritidsgården. Denna information var riktad till de anhöriga som hade soldater som i huvudsak ryckte in i början av augusti månad.

Text **Jonas Larsson**

Jag, som dåvarande chef för 214.ingenjörkompaniet, kommer särskilt ihåg att jag hade en presentation med rubriken "NBG11 - början till något nytt. En lång resa som precis har börjat med Ing 2 som utgångspunkt". Med detta menade jag vägen till anställning som soldat vid Ing 2. Jag hade ett antal bilder i min presentation som visade tiden från inryckning, via chefen Nordic Battlegroup 2011 (NBG11) besök vid Ing 2 intill den tidpunkt som anhöriginformation genomfördes. Vidare visade jag ett antal bilder på hur jag antog att termin tre och fyra under NBG11 skulle gestalta sig. Slutligen visade jag en bild på ett vägval, det vill säga möjligheten att den enskilde skulle välja vägen mot en anställning som soldat som sträckte sig längre än de tolv månader som NBG11 erbjöd.

Jag drar mig till minnes att det i församlingen gavs uttryck för att det definitivt var en ny Försvarsmakt som deras söner och döttrar än så länge bara hade provsmakat på med sina första genomförda värnpliktsmånader.

När jag nu fick uppdraget att skriva en artikel i Göttingjören så kom jag på att jag skulle kunna låta en intervju med en soldat som varit med "hela vägen" få utgöra en grund till denna.

Intervju med soldat Persson vid 21.ingenjörbataljon

Berätta lite om dig själv!

Jag heter Joakim Persson och kommer från Hultsfred. Jag är 21 år och är bygglärling sedan gymnasietiden. Jag har sedan inryckning vid Ing 2 i augusti 2009 genomfört värnplikt för att sedan tillhöra NBG11 och därefter fortsatt min anställning som anställd soldat vid förbandet.

Hur hamnade du på Ing 2?

Vid mönstringen så önskade jag att bli fältarbetssoldat vid Ing 2 i första hand. Jag hade också med I 19 som ett andrahandsalternativ. Sedan kom inryckningsdagen den 3 augusti 2009 där jag ryckte in vid 214.ingenjörkompaniet och träffade 1.sergeant Nordin vid inmönstringen. Jag hamnade sedan på 2.ingenjörpluton under kapten Björkdahls ledning.

*Soldat Joakim Persson, Ing 2:are från grunden.
Foto: Ur 214.ingenjörkompaniet.*

Hur trivdes du på Ing 2 under din värnplikts-tjänstgöring?

Jag uppfattade det som ganska tungt och stressigt till en början. Sannolikt var det omställningen från det "civila livet" som gjorde detta. Efter ett tag och med lite distans till inryckningen så började jag trivas och det jag kände från början var nu inte så farligt längre. Jag trivdes mycket bra vid min pluton och med den befattning jag hade vid materielgruppen. Jag fick en bra och intressant befattningsutbildning som omfattade både lastbilsförarbevis och vapenutbildning på kulspruta 58.

Varför sökte du till ingenjörkompaniet ingående i NBG11?

Det var väl egentligen plutonchefen som "tryckte på" att vi skulle söka till NBG. Även om man sökte och sedan kanske skulle ångra sig så var det ju bara att tacka nej i så fall. Jag tänkte väl att jag vill vara lite ledig från Försvarsmakten efter muck, men sökte i alla fall. Sedan kom plutonchefen och erbjöd mig en plats som ingenjörssoldat vid en vanlig ingenjörgrupp varvid jag tackade ja till denna. En starkt bidragande orsak till att jag sa ja var att vi var några stycken från samma pluton som fick plats vid ingenjörkompaniet vid NBG. Sedan kan jag ju

inte säga annat än att det var roligt att få en "renodlad" ingenjörssoldatsbefattning.

Varför sökte du fortsatt anställning vid Ing 2?

Jag blev erbjuden fortsatt anställning vid Ing 2 och jag tyckte att det hade varit så roligt under NBG-perioden att jag kände mig nästan tvungen att fortsätta. Dessutom fortsatte ju nästan hela plutonen och det kändes ju extra roligt.

Hur ser du på framtiden?

Just nu är kompaniet inne i ett uppbyggnadsskede, eftersom det har kommit en del nya både från GMU och från det så kallade "magasinet", det vill säga tidigare värnpliktskullar. Jag tror det kommer att bli mycket bra när vi alla fått en gemensam grund att stå på och att det måste få ta sin tid så att rutiner och annat fungerar. För egen del tror jag att jag kommer att få genomföra en del breddningsutbildningar inom något år och det jag hoppas på är att jag därefter kan få utveckla mig mot ställföreträdande gruppchef. Efter att ha varit i den befattningen skulle jag på sikt kunna tänka mig att söka specialistofficersutbildningen (SOU). Men innan det skulle jag helst se att jag fick möjlighet att genomföra utlandstjänst.

Jag tror att intervjun till stor del representerar många av de soldater som tagit anställning vid Ing 2. Vi har erkänt duktiga soldater och gruppchefer inom kategorin gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS) vid Ing 2. Detta utgör ju dessutom en bra plantskola för fortsatt rekrytering till yrkesofficer, antingen som officer eller specialistofficer.

Avslutningsvis så har vi vid Ing 2 i nuläget 20 gruppchefer och soldater anställda som har sitt ursprung från ingenjörskompaniet vid NBG11. Från början var de något fler men några har valt att slutföra sin lärlingstid, påbörja studier eller annat som gör att de inte kunnat fortsätta sin anställning.

Alla soldater vid NBG11 var dessutom inte fullt ut rekryteringsbara för fortsatt anställning med hänsyn till att de var rekryterade med förbehållet att de skulle återgå till civila anställningar eller återuppta studier efter beredskapsperiodens slut. Men med tanke på att "fältarbetsbidraget" till NBG11 var mycket befälstungt och att EOD-plutonen redan bestod av anställda soldater så har vi ändå kvar mer än hälften av det totala antalet möjliga soldater. Det tycker jag är en mycket bra siffra och den säkerställer att det finns ett kollektivt minne kvar vid förbandet.

Robotskytt i eldställning.

Utveckla formerna för tidvis tjänstgörande personal, en uppgift med stort fokus på just nu!

Mitt uppdrag är att utveckla formerna för tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän (GSS/T). Jag håller samman arbetet med att utforma villkor, regler och styrningar för befattnings- och repetitionsutbildningar. Uppgiften har jag fått av chefen för förbandsproduktion, general Gunnar Karlson, och började med detta den 15 augusti i år.

Text Tommy Karlsson

Mitt fokus är mot de långsiktiga lösningarna. Hur ska vi träna och öva de tidvis tjänstgörande soldaterna? Vad är det för regler som ska gälla? Mitt uppdrag ska vara slutfört den sista juni 2012 och jag hoppas att det ska finnas tydliga styrningar som ska ligga till grund för förbandens planering inför hösten 2012.

Produkter

Det är många frågor som behöver svar för att det nya personalsystemet ska fungera på sikt när det gäller den tidvis tjänstgörande personalen. När mitt arbete är slutfört ska följande vara levererat.

- Försvarsmaktens gemensamma bestämmelser för krigsförbandsövning.
- Försvarsmaktens bestämmelser för befattningsutbildning innehållande bland annat kursplaner.
- Underlag för produktionsplanering 2013 och framåt.

För närvarande har jag genomfört en första arbetslägesredovisning för C FÖRBPROD, vilken innebär att vi fortsätter arbetet i den riktning som vi startat.

Hur långt har vi kommit!

Projektet har genomfört fem möten. Efter det att analysen var genomförd så påbörjades arbetet med att organisera projektgruppen som skulle stödja mig i arbetet. Mitt första behov var att hitta en projektsekreterare, vilket C Ing 2 har stöttat mig med genom överstelöjtnant Stefan Axelsson. Uppgiften är indelad i två faser, den första fasen innebar att identifiera och kravställa de behov som finns under GSS befattningsutbildning, det vill säga de sex månader som vi idag disponerar för att befattnings- och förbandsutbilda soldaterna. Denna utbildning förläggs i direkt anslutning efter genomförd Grundläggande Militär Utbildning (GMU).

Ett mål var att få en röd tråd från GMU över till befattnings- och förbandsutbildningen. Det vi har identifierat så här långt är cirka tre veckors utbildning som kommer att vara gemensam för alla förband under befattningsutbildningen. Här kommer dock förbandscheferna att få ansvar att tidsplanera verksamheten under utbildningen. Allmänt har projektet sett över vad som behöver regleras från Högkvarteret (HKV) så förbanden får de planeringsförutsättningar som krävs.

Nästa steg har varit att identifiera vilka behov som föreligger att öva förbanden efter befattningsutbildningen och hur de ekonomiska förutsättningarna ser ut. Vi ser nu över innehållet i krigsförbandsövningar (KFÖ) och arbetet utgår ifrån två skeden. Det första är hur vi gör nu i uppbyggnaden av förbanden och nästa steg är att se hur KFÖ genomförs i ett uppbyggt system med anställda soldater.

KFÖ är till för såväl kontinuerligt som tidvis anställd personal och ska ytterst syfta till att vidmakthålla krigsdugligheten enligt krigsförbandsspecifikationen.

Besök vid förband

Erfarenheter från förbanden är viktiga och jag har genomfört ett antal besök ute vid förbanden för att fånga upp erfarenheter tidigt. Jag kommer att besöka Ing 2 under vecka 48 och troligtvis någon gång under våren.

Några av de erfarenheter som redovisats under besöken är behovet av att samla förbanden årsvis i någon aktivitet. Det behöver inte vara alla utan kan vid olika tillfällen avse olika kategorier av soldater eller särskilda behov som finns för förbandsutvecklingen. Jag kan också konstatera att det finns mjuka frågor som är viktiga för soldaten. Exempelvis vilken utrustning de får ta med sig hem, här deltar projektet i arbetsgrupper vid PROD LOG där målet är att ta fram nya utrustningskort. Bestämmelser ska förhoppningsvis finnas ute på förbanden i kvartal ett 2012.

Vi överser också när KFÖ ska genomföras utifrån de påverkansfaktorer som finns. En påverkansfaktor som måste få stort genomslag är tidpunkten för KFÖ kopplat till studerande soldaters möjlighet att delta. Här kommer jag att lämna förslag som innebär att det troligtvis finns två KFÖ-perioder under en årscykel.

Min ambition är att till årsskiftet kunna leverera utkast för befattnings- och förbandsutbildningen och sända ut det på remiss till förband, skolor och inom HKV.

Projektet kommer att avslutas med en utbildningsfältövning i maj- juni 2012. Syftet med fältövningen är att implementera bestämmelser för GSS/T, utbildningsanvisningar för befattningsutbildning samt bestämmelser för krigsförbandsövningar.

I mars - april nästa år kommer jag att genomföra ett erfarenhetsseminarium i syfte att omhänderta de erfarenheter som alla förband, skolor och centra har fått efter genomförda verksamheter under hösten 2011 och tidig vår 2012.

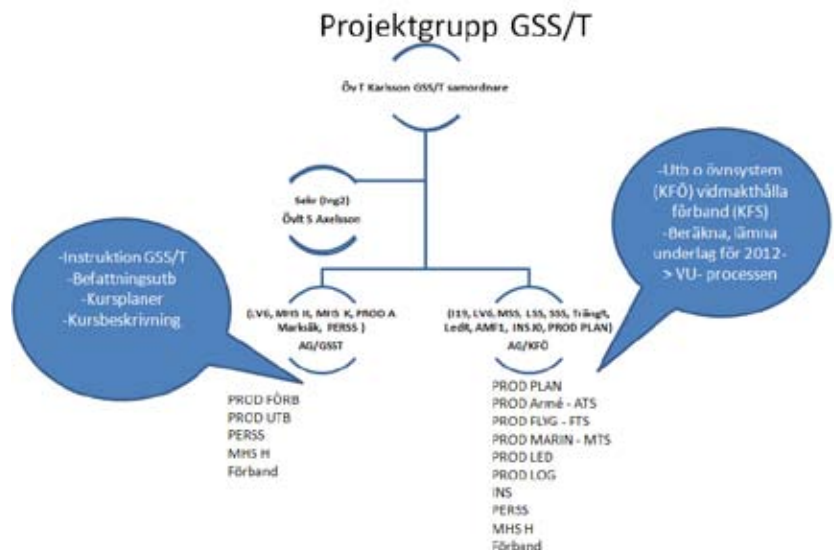
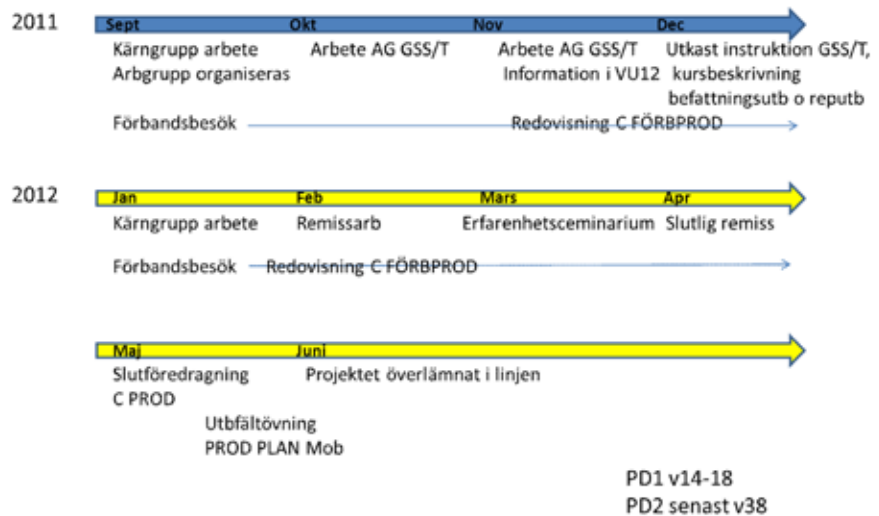
I projektet deltar såväl förband, skolor, centra och avdelningar ur HKV. Syftet är att få stor bredd inom kompetensområdet och därmed en bred förankring för ett gemensamt synsätt inom de nämnda områdena. Detta innebär i första hand att PROD avdelningar, insatsstaben (INSS), taktiska staber och PERSS behöver ge projektet stöd för att kunna tillgodose de krav som finns från förbandschefer och för att räkna på olika idéer så att vi får ut så bra effekt som möjligt inom den givna ekonomin.

Det här är ett arbete som kräver många erfarenheter och infallsvinklar. Projektgruppen är sammansatt av de kompetenser och sakområden som behövs och vi kommer att arbeta intensivt under hösten för att så fort som möjligt få fram underlag som kan ligga till grund för utbildning och träning av våra GSS/T soldater. Huvuddelen av projektmötena hålls vid Markstridsskolan och Militärhögskolan i Halmstad.

Mina förväntningar är att projektet levererar de bestämmelser och underlag som behövs för att alla ute på förbanden ska kunna planera och genomföra verksamheten inför hösten 2012 och främst från 2013 och framåt.

Jag förväntar mig att ni levererar idéer och förslag på lösningar. Det är nu vi ska ta fram ett system som startar upp GSS/T verksamheten och efterhand övergår i ett system som kan hantera förbandsutbildning och kompetensflöden i befintliga förband som ska vidmakthållas.

Stabsarbetsplan GSS/T

Framtida rekryteringsbehov

Mycket har hänt under det senaste året. De sista värnpliktiga har slutat och vi har nu fullt ut klivit in i det nya personalförsörjningssystemet med kontinuerligt (GSS/K) och tidvis (GSS/T) tjänstgörande soldater. För Ing 2 är det dock ingen ny företeelse att ha kontinuerligt tjänstgörande soldater. Inom ammunitions- och minröjningsfunktionen har vi haft det sedan 2009.

Text **Jonas Karlsson**

Det nya utbildningssystemet med tre månaders grundläggande militär utbildning (GMU) genomfördes för första gången under januari till april i år. Drygt hälften av de utbildade soldaterna anställdes vid Ing 2 och tjänstgör nu ute på våra kompanier. Efter sommaruppehållet har fokus skiftat från rekrytering av GSS/K till rekrytering av GSS/T, ett arbete som genomförts på ett mycket bra sätt. Vi har med råge nått de rekryteringsmål som vi ålagts av Högkvarteret.

Tillväxten av soldater till 21. och 22. ingenjörbataljon kommer att ske under lång tid. Vår målbild är att under 2018 ha fullt tillväxta bataljoner vilket innebär en total numerär av 317 GSS/K och 644 GSS/T. Vi ska då ha full förmåga att lösa efterfrågade fältarbeten såväl nationellt såväl som internationellt.

Innan jag kommer in på detaljer avseende hur många soldater vi kommer att växa med under de närmsta åren ska jag presentera vad vi har att förhålla oss till, vad styr oss i rekryteringen?

- Förmågan att försörja våra rotationer internationellt, till exempel CMD, IEDD, Hund och GEO.
- Förmågan att kunna delta i en ny Nordic Battlegroup under 2014.
- Förmågan att bemanna nya tekniska system exempelvis ingenjörbandvagnen.
- Förmågan att lösa nationella uppdrag, exempelvis IBSS.

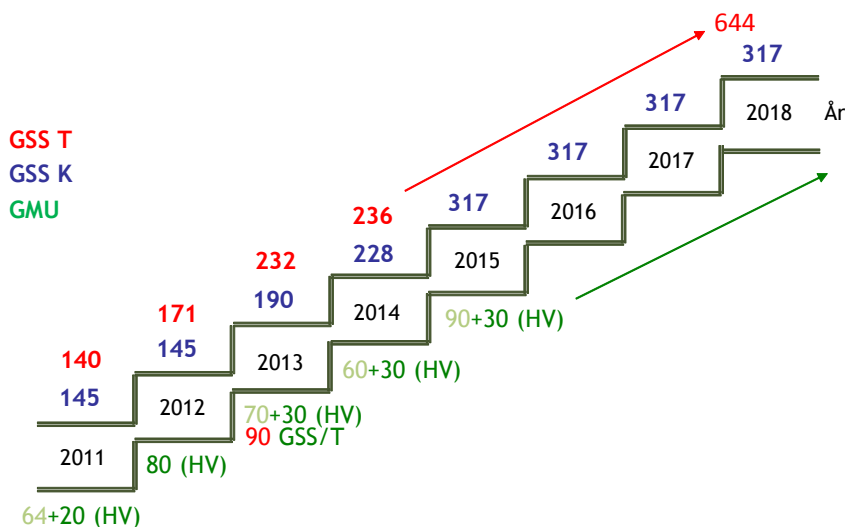
Fokus 2012 - ingen ytterligare tillväxt av GSS/K soldater. Anställning av minst 171 GSS/T. Verksamheten fokuseras på vidmakthållande och befattningsutbildning av redan anställda soldater. Krigsförbandsövning (GSS/T) genomförs med 222. ingenjörkompaniet och delar av däcksbros 200 plutonen ur 223. bro/förbindelsekompaniet.

Fokus 2013 – rekrytering av 45 GSS/K, minst 30 hemvärnssoldater

och cirka 60 GSS/T. Med hänsyn till vår uppgift att kunna delta med ett reducerat ingenjörkompani i NBG-14 kommer tyngdpunkten i rekryteringen att genomföras till 214. ingenjörkompaniet. Rekryteringen omfattar även soldater till ammunitions- och minröjningsfunktionen och ingenjörbandsvagnssystemet. Tillväxt av GSS/T soldater under 2013 sker genom nyutbildning/GMU till 224. ingenjörkompaniet.

Fokus 2014 – rekrytering av 38 GSS/K, minst 30 hemvärnssoldater, befattnings- och förbandsträning av 224. ingenjörkompaniets GSS/T soldater. GSS/K soldater inriktas främst mot uppfyllnad av 214. ingenjörkompaniet, 21. ingenjörbataljonens främre ledningsplats.

Tillväxt efter 2014 är idag osäkert, vi vet inte vilka ramar vi har för åren 2015-2018. Det får framtiden utvisa. Vi kan konstatera att rekryteringen av GSS/K och GSS/T har gått bra. Våra soldater är mycket duktiga och välmotiverade. Det visar vi dagligen både här hemma och där vi deltar internationellt.

Bilden visar vilka ramar Ing 2 har avseende hur många GSS /K/T soldater vi får anställa under perioden 2012-2018 samt hur många vi avser utbilda genom GMU.

Tidvis tjänstgörande gruppbefäl, soldater och sjömän

GSS/T

En ny personalkategori inom Försvarsmakten håller på att rekryteras till våra krigsförband, gruppbefäl, soldater och sjömän som är tidvis tjänstgörande. Före detta värnpliktiga som har ett intresse av att jobba inom Försvarsmakten (FM) har nu möjlighet att tjänstgöra i våra förband.

Text **David Bengtsson**

Personerna som vi söker ska till huvuddel arbeta civilt eller studera på högskola. För att få tjänstgöra måste ett interimskontrakt tecknas mellan FM och individen. Interimskontraktet består av två olika dokument. Det första dokumentet är en så kallad avsiktsförklaring, vilken reglerar vad FM åtar sig att ställa upp med vid en anställning. I avsiktsförklaringen framgår det att lön utbetalas, de anställda

erhåller in- och utryckningsresa, vi tillhandahåller all utrustning som erfordras för tjänstgöring, att vi senast tre månader innan tjänsten ska påbörjas informerar vår GSS/T-personal samt att logementsboende erbjuds under tjänstgöringen. Det andra dokumentet är tjänstgöringsplanen. I detta dokument framgår det mellan vilka datum som tjänstgöringen innefattar samt hur många tjänst-

göringsdagar som är planerade. Personalen som anställs via vårt interimsavtal ska genomgå en registerkontroll samt läkarundersökning i syfte att säkerställa kvaliteten på individerna. GSS/T-personalen som anställs förbinder sig att uppdatera oss med rätt kontaktinformation samt att upplysa Försvarsmakten om det föreligger behov av att genomföra en ny registerkontroll.

I väntan på det riktiga avtalet, som väntas vara klart någon gång mitten 2012, kommer interimsavtalet att gälla.

Det kommer att finnas möjlighet att skriva kontrakt på mellan två till åtta år. Under ett åtta-års kontrakt räknar Försvarsmakten med att förbandet genomför två stycken utlandsmissioner, om vardera sex månader, samt ett mindre antal armégemensamma övningar. På en årlig basis kan det röra sig om enstaka helger, med upp till tvåveckors övningar för att upprätthålla den egna förmågan inom för-

bandet. Beroende på vilket förband personalen tillhör kan förutsättningarna samt mängden av övnings-tillfällen skilja sig åt.

På Ing 2 har vi valt 222. ingenjörkompaniet som första kompani att rekrytera GSS/T-personal. Arbetet påbörjades under sommaren 2011 med att bemanna kompaniet med yrkesofficerare och specialistofficerare. Inledningsvis ska ett 20-tal

gruppchefer och ställföreträdande gruppchefer rekryteras till kompaniet för att under två tillfällen genomföra krigsförbandsövning (KFÖ) under 2011. Första tillfället var lördagen vecka 45, där personalen för första gången träffades på Ing 2. En kort samling där kompanichefen, kapten David Bengtsson, informerade sin nyrekryterade personal om detaljer angående uppgifter, materiel, löner samt förmåner. Huvudsyftet med samlingen var att skapa en delaktighet i den fortsatta rekryteringsprocessen av

Foto: Stefan Söderberg

Personal ur 222. ingenjörkompaniet ser över framtida bemanningen med tidvis tjänstgörande personal

soldaterna till kompaniet. Under samlingen uppvisades ett stort intresse och engagemang från vår GSS/T-personal. Nästa tillfälle kommer att genomföras fredag till söndag vecka 48. Under denna helg kommer personalen få ytterligare information kring kompaniets uppgifter. Vidare kommer GSS/T-personalen att få ledarskapsutbildning och repetitionsutbildning av sprängtjänst.

Bred yrkeskompetens ger fler möjligheter

Det nya personalförsörjningssystemet, där vi kombinerar ett civilt yrke med en militär karriär, har stora fördelar med att en stor yrkeskompetens blandas och vi kan använda allas erfarenheter och kunskaper på ett fördelaktigt sätt i våra övningar och uppgiftslösande. Ett exempel på detta är 222.ingenjörkompaniet, där GSS/T-personalen bland annat är högskolestudenter med inriktning på ingenjörer och läkare. Vi har också egenföretagare med diverse inriktningar. Detta gör den totala kompetensen på ett GSS/T-förband avsevärt bredare än ett förband med kontinuerligt anställd personal. Två anledningar till att personer söker sig till Försvarsmakten är det unika kamratskapet, inom eget förband, samt att tjänstgöringen inom Försvarsmakten utgör en stor omväxling i vardagen.

I dagsläget har vi på Ing 2 drygt 200 kontrakt med personer som önskar tjänstgöra i våra krigsförband. Det har skett ett centralt utskick till cirka

2 400 personer, som är före detta värnpliktiga på Ing 2. I brevet har vi beskrivit möjligheten att få ingå i ett av våra förband. Utskicket har också följts upp med telefonsamtal till de som har visat intresse för en tjänstgöring. Efter hand som kontrakten anländer till Ing 2 kommer de att sorteras efter tidigare erfarenheter och efter personliga önskemål. Målet med rekryteringen är att bemanna våra förband med redan färdigutbildad personal för att minimera en kostsam nyutbildning.

Peder Hertzberg i samtal med ställföreträdande gruppchef Kristoffer Airosto.

GMU

- Grundläggande Militär Utbildning

Då riksdagen beslutade att värnplikten skulle bli vilande från den 30 juni 2010 infördes ett nytt sätt att personalförsörja Försvarmakten (FM). Det nya systemet bygger nu på att man frivilligt söker till att genomföra militär utbildning. Detta innebär att de som inte har en värnplikt bakom sig måste genomföra grundläggande militär utbildning för kunna börja arbeta i Försvarmakten. Utbildning riktas mot kontinuerligt och tidvis tjänstgörande personal eller mot chefer och soldater inom hemvärnet så kallad GMU HAGS.

Text **Ola Hansson**

Foto **Henrik Andersson**

Under värnpliktstiden gjordes urval mot en specifik befattning men i det nya systemet tas personer med rätt kapacitet ut. Därefter sker ett stegvis urval för att få de rätta individerna. Efter att man lämnat en intresseanmälan genomförs ett rekryteringstest på internet. Sedan sker en antagningsprövning med kompletterande tester likt den gamla mönstringen. Under denna antagningsprövning startar en yrkesvägledning av individen mot FM behov och individens egna intressen. Därefter genomförs GMU under tolv veckor där individen prövas avseende lämplighet för fortsatt engagemang inom FM. Här kan individen välja att fortsätta sitt engagemang i FM mot GSS/K, GSS/T eller mot hemvärnet. För de individer som fortsätter som GSS/K är sista urvalet sex månaders provanställning som sker vid förbandet, detta kan sedan leda till en kontraktsanställning om normalt fyra års tjänstgöring. Hur GSS/T och GMU HAGS fortsätter sin utbildning omfattas ej vidare i denna artikel.

Genomförande vid Ing 2

På Ing 2 har vi under 2011 genomfört en utbildningsomgång om två plutoner mot GSS/K (64 inryckande och 50 utryckande) och en omgång om en pluton mot GMU HAGS. Den första omgången ryckte in under vecka fem och då visade termometern på 20 minusgrader. Denna omgång föll mycket väl ut trots det bistra vädret och att det var första gången som det nya utbildningssystem genomfördes här vid Ing 2 och nationellt. Av de som ryckte ut var det 47 som önskade någon form av fortsättning i FM och vid Ing 2 anställdes 34 av dessa och 2 vid andra förband. Detta medförde att bataljonens behov av soldater för 2011 i stort sett löstes direkt, vilket måste ses som positivt avseende vår attraktionskraft.

Nu i höst har vi haft en utbildningsomgång som varit riktad mot hemvärnet. Här hade vi 24 som ryckte in varav 19 slutförde utbildningen. Av dessa anställde Ing 2 tre inriktade mot 214. ingenjörkompaniet (bland annat mot ingenjörbandvagnen), en anställdes på Livgardet, åtta tecknade hemvärnskontrakt och tolv skrev på interimskontrakt mot GSS/T vid Ing 2. Även denna andra utbildningsomgång gick väl och uppfattades som enklare att genomföra och vi fick ett än bättre utbildningsresultat. Skälet till detta kan vara att vi hade ett genomförande bakom oss med en efterföljande gedigen utvärdering, ännu bättre rekrytmateri¹, fantastiskt goda väderbetingelser och mindre rekrytgrupper vilket gör att man hinner längre på samma tid.

Regering och riksdag har ställt höga krav på en kvalitetssäkring av GMU. För att uppnå dessa krav styrs GMU bland annat genom kursplan och kursbeskrivning. Utbildningens olika avsnitt examineras, betygssätts, utbildningsresultaten dokumenteras och rapporteras samt genomförs det en årlig utvärdering. Därmed genomförs den grundläggande militära utbildningen enligt samma regelverk som all annan övrig personalutbildning inom FM. Genom denna kvalitetssäkring säkerställer man att alla rekryter har en så lika kompetens som är möjligt. Detta är viktigt då rekryten kan genomföra sin GMU på annat förband än det förband som man sedan söker en anställning vid. Med detta system vet förbanden vilken kompetens som rekryten minst besitter. En målsättning, i rekryteringsfrämjande syfte, är att den blivande rekryten ska kunna göra sin GMU nära sin bostadsort och så fort som möjligt efter visat intresse påbörja sin militära utbildning. Därav så har man valt att ha upp till fem inryckningsomgångar per år och spritt på alla förbandsorter och de flesta utbildningsgrupper (nationella skyddsstyrkorna).

1) Rekryt är benämningen på en individ som genomför GMU.

Slutmålsättningarna för GMU är:

1. Efter genomförd GMU ska rekryten kunna försvara sig själv och tillsammans med andra kunna bevaka skyddsobjekt och/eller försvara terräng, plats, anläggning eller verksamhet.
2. Efter genomförd GMU ska rekryten kunna lösa sina uppgifter utifrån en förståelse för dessa i ett större sammanhang.
3. Rekryten ska under GMU kunna handla på ett sådant sätt att de lagar, regler, bestämmelser, rättigheter, skyldigheter med mera som gäller följs.

Dessa målsättningar definierar en generell militär förmåga vilken, som tidigare nämnts, är ett antagningskrav för all vidare utbildning till befattningar i krigsförband (även de nationella skyddsstyrkorna inkl. hemvärnet) samt yrkes- eller reservofficersutbildning. Härmed får inte några utbildningsförband lägga till funktionsspecifik utbildning eller annan befattningsinriktad utbildning för att spara tid eller underlätta egen rekrytering. De tre slutmålsättningarna är sedan nedbrutna till hela 107 delmålsättningar!

Utbildningens olika faser

Utbildningen under GMU är uppdelat i sju projekt och fem strimmor². Utbildningen startar med projektet ”koll på läget” som sträcker över första utbildningsveckan inklusive helg³. Utbildningen i detta projekt är i stort ganska likt en traditionell inryckningsvecka. Därefter följer i ordning projekten patrull, försvara och skyddsvakt innehållande totalt åtta fältdygn. Under dessa tre projekt är det huvudfokus på strid, sjukvårdstjänst och skyddsvaktsutbildning. Projekt fem är en vecka långt och heter ”individuellt vecka”. Veckan är till för om-examinationer, tid för besök/intervjuer på andra/eget förband inför anställning, jägartest och inte minst ytterligare färdighetsträning. ”Aldrig ge upp” är det näst sista projektet och genomförs under åtta dygns, syftande till att rekryten ska få använda tidigare utvecklade förmågor i ett större sammanhang.

Detta utgörs av ett läge där högre förband, samverkande delar etc gör att rekryten måste ha förmåga att anpassa sin uppgiftslösning till dessa inflytelser. En annan aspekt är att tidsperspektivet är väsentligt längre än tidigare i utbildningen samt att rekryten måste arbeta med sin fysiska prestationsförmåga för att kontinuerligt lösa uppgifter. Projektet strävar efter att rekryten ska stärka sin självinsikt och självförtroende samt ger befälen möjlighet till lämplighetsbedömning för anställning. Inga nya förmågor övas/tillförs i detta projekt utan man fördjupar sina färdigheter från tidigare projekt men i en mer komplex ram. GMU avslutas med projekt ”avslutning” som innehåller tre-fyra dagars avrustning, uppföljningssamtal, betygssarbete samt soldaterinran där rekryten bland annat ”blir soldat”.

Strimmorna som ingår i GMU är fysisk prestationsförmåga, demokratin Försvarsmakten och jag, Uppgiften gruppen och jag, verksamhetssäkerhet och fortsatt engagemang. Fysisk prestationsförmåga innehåller teori och praktik som genomförs dagligen. Demokratin, FM och jag är sammanfattningsvis en mer omfattande soldatundervisning som vi känner igen sedan tidigare. Uppgiften, gruppen och jag innehåller ungefär ett pass i veckan á två timmar för att få gruppen att fungera och lösa ålagda uppgifter på ett så effektivt sätt som möjligt. Här är befälet mer av en mentor och någon som får igång processerna och inte ger givna svar hur gruppen ska lösa uppgifterna. Dock knyts vissa teorier till denna utbildning. Verksamhetssäkerhet är den minsta strimman i tid räknat. Här strävar man efter att få rekryten själv att alltid ”tänka risk”, konsekvenser och hur förebygga/eliminera dessa risker för att självständigt bättre hantera uppkomna situationer/händelser. Fortsatt engagemang strävar efter att ge rekryten den information och de svaren han eller hon behöver för att kunna göra ett aktivt val inför en i någon form fortsättning inom FM. I denna strimma är yrkesvägledning central och av största vikt.

Befälet som deltagit i utbildningen anser att vi generellt kommit längre än vad man gjorde tidigare på tolv veckor. Orsakerna till detta kan vara många men jag vill lyfta upp tre saker jag tror bidragit. Utbildningskonceptet fungerar bättre än vad vi trodde före start, helheten och den röda tråden i utbildningen fungerade väl. Rekrytens frivillighet – visade på en generell vetgirighet och en stor vilja till att utvecklas och prestera sitt bästa i alla lägen. Vår tredje erfarenhet är effekten av anställda gruppchefer då det ej finns gruppchefer hos rekryterna. När man har anställda som dagligen är föregångspersoner så kommer gruppen längre och snabbare framåt i sin utvecklingskurva. En annan positiv effekt av detta är att våra yngre medarbetare som nyligen blivit anställda får tillfällen att leda och utveckla blivande soldater under bland annat 16 fältdygn.

Chefen Ing 2 följer ett moment under den Grundläggande Militära Utbildningen.

² Strimma är sammanhållet utbildningspaket som ingår i alla övriga projekt. Ett exempel är strimman fysiskt stridsvärde som genomförs varje vecka oberoende av vilket projekt som genomförs.

³ Normalt genomförs 4 stycken helgtjänster på en GMU omgång (minst 65 utbildningsdagar).

GMU FARB

- Grundläggande Militär Utbildning Fältarbeten

GMU FARB¹ som tanke kom fram när vi genomförde en analys av hur utformningen av soldaternas första sex månader som provanställda borde vara. Det första vi analyserade var vad en soldat måste kunna innan befattningsutbildning kan påbörjas och vad som inte ingår i kursplanen för GMU, men som ingick i det gamla systemet och fortfarande är aktuellt.

Vi såg att en sammanhållen utbildning var det mest rationella, denna utbildning är minsta gemensamma nämnare för alla Ing 2 soldater och görs bäst på en tät. Genom detta säkerställs att tidigare genomförda konceptet ”fältarbeten för alla”² verkligen genomförs och tidigt ligger som bas i soldaternas utbildning där enskild soldat oavsett inriktning har en grundförståelse av vad grundläggande ingenjörsförmåga är. Detta underlättar avseende soldatens förmåga att se helheten i ingenjörsbataljonernas uppgiftsbredd och sin del i lösandet av dessa uppgifter.

Upplägget under 2011 genomfördes efter en planering där alla bataljonens ”funktioner” varit delaktiga och har påverkat innehållet. 2011 förlängdes utbildningen med fem veckor mot ursprungsplanen, främst på grund av att NBG beredskapstid ej slutförts. 34 stycken soldater påbörjade denna utbildning och 31 stycken slutförde den. Hela kursen avslutades med bataljonchefens utbildningskontroll som genomfördes som ett soldatprov om ett och halvt dygn. Under denna kontroll prövades den enskildes och gruppens soldategenskaper. Resultatet uppfattades mycket positivt av både befäl och soldater.

Kursplanen innehöll följande delar:

Vapentjänst: P-skott m/86 samt fortsatt färdighetsträning AK 5C (block B) om totalt cirka två veckors utbildning.

Sambandstjänst: Kunna bemanna som radiopost exempelvis kunna sända och ta emot meddelande enligt Nato-terminologi, upprätta radio 1183 som sambandsmedel. Tre dagars utbildning.

Fysisk träning: Två pass per vecka siktande mot att klara FM baskrav och C Ing 2 tilläggskrav. Exempelvis ingår inga krav på orienteringsförmåga under GMU vilket gjorde att detta tog en stor del av totaltiden.

Strid: Inom gruppens ram med lös och skarp strid siktande mot att lösa ut de fyra grundläggande stridssituationerna i både betäckt och urban miljö inklusive tillämpat kast handgrant och med stöd av fältarbeten. Cirka 2,5 veckors utbildningstid.

Grundläggande mintjänst: Grunder: Stridsvagnsmina 5 och 6. Fordonsmina 13, 13R och 14. Mintändare 4, 15 och 16. Försvarsladdning 21. Dessutom kunna utföra minspärr, minlinje, minruta, minprotokoll och verka som minlots. Cirka 1 veckas utbildningstid.

Befästningar: Stå/postvärn, enklare sandssäckskonstruktioner och förstärkningar av rum i bebyggelse. Cirka 1,5 dagars utbildning.

Brand: grundläggande utbildning om 1 dag - exempelvis släcka med släckare och filt.

SUMOI/C-IED: Enligt utbildningspaketet cirka 28 timmar.

Vård, APT³, exercis och introduktionsutbildning som alla anställda måste ha som nyanställda. Totalt knappt en veckas utbildningstid.

Förbindelser: KB 4 och BB 2 om cirka 2 veckors utbildningstid.

SERE⁴ B: Fortsättning på SERE A som ingår i GMU och som alla som ska tjänstgöra i utlandsstyrkan måste genomföra om cirka 30 timmar.

Sprängtjänst: Grundläggande sprängtjänstutbildning utmynnande i begränsad behörighet om cirka 40 timmars utbildningstid.

Utvärderingen av kursen är positiv avseende innehåll och hur den genomförts där vi ser behovet av denna utbildning. Dock är vi överens om att tiden bör minskas till nästa gång så mer tid av soldatens provanställning sker på sin kommande pluton eller grupp. Detta för att blivande chefer och medarbetare får mer tid att skapa sig en egen uppfattning om personen innan provanställningen upphör. Soldaterna uppfattade huvuddelen av utbildningen positivt men önskade mer träning i vissa moment vilket i sig är positivt. Soldaternas positiva inställning till utbildning och utveckling visade sig även under GMU FARB, likt inställningen under GMU:n. Får vi även i framtiden samma inställning hos soldaterna så ser framtiden ljus ut.

1) GMU FARB är 2011 benämning på 21 och 22 ingbataljonernas gemensamma fortsättningsutbildning efter genomförd GMU för GSS/K. 2011 var utbildningen 14 veckor lång.

2) Fältarbete för alla: är ett grundläggande utbildningspaket fältarbete som skulle genomföras på hela GU-bat under ett utbildningsår med samma syfte som GMU FARB har. Omfattning cirka 2 veckors utbildning och ej så omfattande som GMU FARB.

3) APT= Arbetsplatsträff. Alla anställda ska ha regelbundna träffar där egen verksamheten och arbetsmiljö är i fokus.

4) SERE= Survival Evasion Resistance Extraction.

Ammunitionsröjningsgrupp vid FS 21

Vi är en sexmannagrupp där alla är ammunitionsröjningsutbildade men har också sin eget specialområde exempelvis förare eller materielansvarig. Vi är stationerade på den svenska huvudcampen Camp Northern Lights (CNL) och har en officer i staben som ser till att vi används till rätt saker och att övriga i staben vet våra möjligheter och begränsningar.

Text & Foto Ammunitionsröjningsgruppen vid FS 21

Våra arbetsuppgifter kan se ut på följande sätt: Vid 08.15 är det den dagliga uppdateringen av vad som hänt i området och vad som är planerat för dagen. Direkt efter tar vår stabsofficer kontakt med mig och säger att det har hittats granater på en camp under byggnationsarbetet och på grund av det har grävarbetet avstannat. Medan gruppen förbereder fordon och materiel planerar jag och ställföreträdaren arbetet. Vi åker till campen och börjar frilägga där grävaren har slutat. Vi frilägger 16 granater som ligger djupt i lera. Nästa dag spränger vi de objekt som vi inte vill transportera, resten tar vi med hem för senare förstöring. Väl tillbaka på vår camp börjar alla vårda och förbereda sig för nästa insats som är tillsammans med skyttekompaniet.

Under ordergivningen får vi uppgift om att vi ska vara beredda att understödja med vägsök och fotpatrull, då de vill kunna nyttja vår speciella kompetens med minsökare och sprängning. Vi åker ut tidigt på morgonen och möter upp de afghanska styrkorna vilka vi i regel alltid samarbetar med.

Tyvärr avviker afghanernas plan ifrån vår och det blir en uppsutten patrull på en annan plats än vad vi hade tänkt. Det är bara att acceptera att våra system fungerar olika och att det aldrig blir som man tänkt sig. Mitt under ett vägsök bestämmer sig afghanerna för att de vill snabba på det hela och kör om oss när vi söker. De är mer benägna att ta risker än vad vi är! Vi fortsätter på det här sättet i fyra dagar med gemensamma uppdrag.

Det är ett mångsidigt arbete vi har. Inget uppdrag är det andra likt och det blir aldrig som man tänkt sig så man måste vara flexibel och ta den information man får med en nypa salt. Exempel på ammunitionsröjningsuppgifter vi haft:

- Helikopterluftlandsättning och två timmar på oss att röja ammunitionen innan helikoptern lyfter igen.
- Oskadliga granater som ligger längs en av huvudvägarna mellan camperna.
- Ta hand om ammunition som blivit inlämnad på polisstationer.
- Förstöra skadad ammunition från egna enheter.

I skrivande stund har vi sex veckor kvar innan vi åker hem lagom för att fira jul i Sverige.

Så här kan det se ut vid när vi ska understödja någon med ammunitionsröjningstjänst.

Förste sergeant Knut, den givne lekfarbror i Afghanistan, beundrad av barnen för sitt långa blonda hår.

Ammunitionsröjningsgrupp vid FS 22

Femte ammunitionsröjningsgruppen, 5. CMD-gruppen, anställdes redan i början av 2010, men det var inte förrän i augusti 2011 som vår utbildning inför FS 22 drog igång. Men då startade vi å andra sidan med kraft, övningsdygn redan första veckan!

Text **Caroline Westman**

Foto **Fabian Lindberg**

Hösten har därefter bjudit på ett antal ammunitionsröjningsuppgifter, stridsskjutningar, övningsdygn, mera övningsdygn, ett uppskattat men med fasa emotsett besök på obduktion på Rättsmedicinverket och slutligen behörighetsprövning. I skrivande stund, vecka 45, har vi enbart slutträning med resten av förbandet kvar att genomföra.

Vår missionsutbildning har haft Eksjö som bas, till skillnad från huvuddelen av FS 22 som övar på Livgardet. Detta är väldigt förmånligt, eftersom det ger möjlighet att fokusera mer på oss som grupp, vi blir inte bara en grupp i mängden. Nackdelen med detta system är självklart att vi inte lära känna de andra delarna i förbandet, men det kommer väl bli som vanligt för EOD-enheterna, ”alla känner apan, men apan känner ingen”!

Vi har dock hunnit öva tillsammans med IEDD-gruppen och de två hundekipagen som Ing 2 skickar under vintern. Att ha med hundförarna är enkelt, att ha med hundarna –

lite lurigare för oss som inte är vana vid tjänstehundar. Hur nyttjar jag hunden bäst? Var ska hunden sitta i fordonet? Bits hunden? Ett minnesvärt tillfälle är när jag, mitt under en stridsskjutning, undrar ”vem är det som rastar hunden nu?” men i själva verket hade hunden smitit ut ur bilen och kulspruteskytten försöker jaga in hunden igen. Inte helt lätt när man inte är hundens vanliga husse. Man kan sammanfatta med orden ”viktigt att öva tillsammans”.

Avslutningsvis vill vi rikta ett tack till plutonsledningen på 2.CMD-plutonen på Ammunitions- och minröjningskompaniet. De har sytt ihop ett bra utbildningsprogram för oss och jobbat mycket hårt för att göra oss så bra som möjligt. Dessutom har Fabian Lindberg och Marcus Fredman bidragit med sina färska erfarenheter!

Afghanska Nationella Arméns Ingenjörsskola år 1390 – eller 2011 om du vill!

”Hur kan man vara så generös med kunskap” frågade en elev som gick kursen Engineer Basic Officer Training. Sex nationer i mentorteamat (Sverige, Norge, Finland, Tyskland, Ungern, Kroatien), civila organisationer samt afghanska civila och militära instruktörer är delaktiga i uppbyggnaden av den Afghanska Nationella Arméns ingenjörsskola (ANA EngrS). I frågan kan inrymmas både politiska och humanitära uttryck.

Planläggning i sanden.

Text **Peder Andersson**

Foto **Peder Andersson och Håkan Ohlsson**

Nu tror jag att avsikten mer handlade om kulturers olika synsätt på kunskap vilket i många fall är synonymt med makt. Hur som helst kändes det som att vi (Sverige) gör skillnad när vi bidrar i utbildningsfrågorna och bygger något, förhoppningsvis, hållbart på sikt.

Trots stora avstånd till central ledning för skolan, 450 kilometer, kunde skolan ändå upprätthålla kommunikation (brev samt mobiltelefoni) och erhålla order från Ministry of Defence (MOD), Kabul Training Center med flera. Beslutsfattning innefattar ofta hänsynstagande till om någon kommer ”förlora ansiktet” eller att det ska vara rättvist. Svårighet ligger dock i att delegera rätten att fatta beslut vilket medför att många beslut lyfts upp till MOD. När vi lämnade skolan i somras var dock det digitala nätet byggt i skolan vilket medför att det kommer bli möjligt att kommunicera via internet och telefon. Oftast fungerade administrationen av eleverna avseende löner, elevanmälningar, kursintyg med mera. Ibland var ANA EngrS uppfattning om läget bättre än vår, de har sina egna kontakter.

Jo, vi använder faktiskt ord som kursanmälan, kursplaner, kursintyg samt examinerar eleverna. Strukturer fanns inom ANA men utvecklas när vi sätter upp helt nya kursmål och kursplaner. Jim Ellingsworth, blev flyttad från att

vara mentor vid Advanced Combat Training (soldatutbildning) till att bli ansvarig för NCO sektionen och uppstarten av kursen för underofficerare (NCO). Under tio veckor lär sig eleven karttjänst, orderträning, lätta befästningar, Counter-IED, minröjning med mera. Lektionssalar byggdes i befintliga förläggningstrymmen och större delen av vår tid ägnades åt att planera och genomföra kursen med skolans personal som var avdelad att vara instruktörer och kurschefer.

Utökning av personalen

Skolans stab fylldes upp med ytterligare personal, S1, S3, S4, S6 samt utbildnings- och utvecklingsenheter vilka tog sina skälvanande steg mot att fortsätta utvecklas och verka. Resan är lång när de ska börja jobba i en helt ny skolstruktur men även en helt ny skolstruktur i ANA. Även om ANA etniskt blandar förband och skolor finns det dock kvar strukturer som påverkar på olika ledningsnivåer. Skolans personaluppfyllnad var cirka 35 % (89 av 280, 1390 Tashkil: organisationslista) i juli 2011. 30 personer tillfördes under våren som skulle bli ansvariga för motor- och materielpooler, instruktörer till olika kurser, befästningar i skolans stab etc. Den personal som tillfördes var i

huvudsak yngre officerare/underofficerare men även äldre officerare, överstelöjtnant, som satte sig på skolbänken tillsammans med underofficerare för att genomgå utbildning för att kunna hålla framtida kurser.

Mujjahedin, heliga krigare, 26 elever från överstar till kaptener kom till skolan i juni. När vi bad en elev från en annan klass gå in och informera dessa Mujjahedin var svaret – Nej! Det fanns inte i hans värld att han skulle ”störa” dem. Det var inte utan att dessa Mujjahedin gavs en hel del respekt från alla. De visade hur man var som föregångsman och ställde helhjärtat upp på utbildning. Håkan Ohlsson, mentor på officersutbildningen, ansvarade för att mentorer kursen vid just denna kurs. Det var inte utan lite darr på manschetten som Håkan genomförde den första delen av kursen extra iakttagen av några av de äldre herrarna.

Svenskt kaffe, knäckebröd med Kalles kaviar fick vi tag på genom det svenska NSE (Nationall Support Element). Att det kan vara så gott! Att dricka kaffe blev en ventil på kvällarna då vi svenskar samlades i barren, oftast med andra nordbor, vilket ofta ökade förståelsen för vad som pågick på skolan eller inom mentorteamet.

Utökning av elever

Från 100 till 400 elever. Den dåvarande rudimentära ingenjörutbildningen i Kabul flyttades till Mazar-e Sharif sent 2009 då de första delarna av ANA Engineer School Mentor Team (ANA ENGRS MT) anlände till Afghanistan. Under 2010 anlände en kader av afghansk personal och under våren etablerades skolan på Camp SHAHEEN (örnen, vilken var 209 kårens förbandssymbol) i Mazar-e Sharif. En ammunitions- och minröjningsskola på plats har fått utgöra skolans tillfälliga ledningsplats och plattform att växa från. De första kurserna för officerare och soldater genomfördes hösten 2010. År 2011 accelererades genomförandet av kurser, nya kurser för NCO och för blivande kaptener/kompanichefer samt skolans stab tog form. Det går framåt i hög fart även med våra mått mätt. All materiel som tillförs är modern och ny!

Förbandsproduktionsplanen, tidigare lades med 13 månader, medförde stor belastning tidigare än väntat för ANA ENGRS det vill säga innan skolan är färdigbyggd. I nuläget prioriteras uppfyllnad av Route Clearance kompanier och under 2012 kommer Combat Support bataljonerna (innehåller ett ingenjörkompani) att prioriteras och därefter ingenjör bataljonerna.

För att möta de större elevmängderna på ANA ENGRS upprättades tillfälliga kontorsutrymmen, lektionssalar, tältförläggningar (Alaska tält), utbildningsplats (workshop) för specialkurser för el-, rörläggeri, svetsarbeten, uppställningsytor för fordon samt materiel. I april anlände åtta bandschaktare, fyra scrapers, sju rangers 4*4, fyra HMMWV, tankbilar för diesel och dricksvatten etc. Slutligen kommer ANA ENGRS att ha cirka 240 fordon, 800 dagelever samt en personal på cirka 280 stycken. Ny klartid för snart nybyggda ANA ENGRS är satt till nov-dec 2013. Tidigare klartid 2012 är framflyttad efter behov av

att omarbete stomplanen för skolan.

Mentorteamet kände sig trygga över lag. Huvuddelen av tiden tillbringas på den afghanska campen SHAHEEN eller strax utanför på övningsområdet och i närliggande by. Resor sker mellan olika byar samt viss rek vid olika händelser exempelvis vid ett större jordskred i området. Man får leva med att det finns en hotbild mot campen och mot ISAF-personal. Under mentoreringen inträffade mindre incidenter där situationen blev hetsig och enstaka kurs avbröts då säkerheten inte kunde garanteras.

Slutsatser

Att vara generös med kunskap är ett viktigt steg i uppbyggnaden av ANA. Vi svenskar är duktiga utbildare och mentorer samt har lätt för att samarbeta med andra. Sverige och Försvarsmakten har mycket att ge i detta sammanhang. Uppbyggnaden av ANA kommer att ta tid! Måttstocken bör dock nyanseras, vilken kunskapsnivå är acceptabel?

PRO ALII QUAERIT SECURITAS

Söker trygghet för andra!

Efter att genomfört och avrapporterat del ett i organisations- och metodförsöket vad avser avancerad sökförmåga vid ingenjörbataljonerna, så har vi nu påbörjat nästa steg. Under hösten anställdes sex soldater till det som ska bli den första avancerade sökggruppen på Ing 2.

Text **Sven Johansson och Tobias Lindgren**

Foto **Maddelena Lago**

Gruppen ska nu utrustas och utbildas, och innan sommaren provas i att lösa uppgifter som innebär att genomföra sök i en högriskmiljö, eller där en hög säkerställandenivå krävs.

I praktiken kan det innebära att genomföra ett sök på en plats där det finns ett uttalat bombhot, till exempel i lokaler/områden eller längs vägar. Men det kan också vara sök inför ett besök av VIP (Very Important Person) där det finns en viss hotbild. Det kan vara internationellt, men skulle även kunna vara nationellt som understöd till polisen inför stora evenemang eller vid sök efter bevis i

samband med brott. Således är det en tjänst som kräver en hel del utbildning och specifik materiel, men det är främst en tjänst som ställer stora krav på de soldater och chefer som ska genomföra arbetet. Soldaterna och gruppcheferna måste klara av att hantera avancerad utrustning som markradar men även vanlig fältarbetsmateriel som minsökare och skruvdragare. Detta ska de kunna göra under fysiskt och psykiskt påfrestande situationer som firning i ett hisschakt eller i hög värme i Afghanistan. Den chef som leder sök ska som exempel, kunna lämna över ett hotell till en säkerhetskoordinator för ett besök, och säga att det inte

finns några hot från hemmagjorda bomber så kallade Improvised Eplosive Device (IED) mot VIP inne på hotellet. Detta är inte på något sätt farligare eller häftigare än att vara skytte- eller ingenjörssoldat, bara annorlunda och ofta mycket tråkigare.

Att vara avancerad söksoldat innebär att man är extremt systematisk, noggrann och trägen, och att man övar vissa moment om och om igen, allt för att inte tappa skärpan när det görs skarpt. Det krävs att sökledaren (search advisor) har förmåga att bearbeta information och planera komplexa uppgifter. Det krävs att han har goda kunskaper om bland annat IED-hotet och kan prioritera resurser. Det är ganska enkelt att översätta det till en ingenjörpluton som understödjer ett skyttekompani med fördröjande fältarbeten, det krävs ungefär likadana

Hundekipage ur FS 21 sökutbildas vid Ing 2.

egenskaper hos chefer och soldater för att man inte ska hamna i en situation där man spränger vid fel tillfälle eller minerar in ett förband.

Ing 2 är i början av utvecklingen av avancerad sökförmåga. Vissa länder som Storbritannien är helt naturligt långt fram, och har just nu 20 avancerade sökgrupper (High Assurance Search Teams) i Afghanistan. Nederländerna hade avancerat sök i den Afghanska provinsen Uruzgan innan de drog sig ur. Danmark sände i slutet av oktober sin andra avancerade sökgrupp till Helmand för att fullt integrerat ingå i UK C-IED Task Force som ett så kallat Brimstone team.

I dessa Team ingår förutom en avancerad sökgrupp och Search Advisor även ett hundekipage och ett IEDD-team. Det är en enhet som oftast arbetar ihop, men som även kan delas upp för att lösa separata uppgifter.

Under hösten har de nya soldaterna och de två cheferna som är anställda i sökgruppen genomfört utbildning som inte är sökspecifik, precis som alla andra måste även våra soldater kunna köra fordon, strida i grups ram och få en grundläggande utbildning i C-IED. Vårens utbildning genomförs i ett antal block som i huvudsak riktar in sig mot söktjänsten. Under tre veckor direkt efter juledigheten så genomförs även detta år Internationella utbildningsenhetens (IntUtbe) sökutbildning för afghanistanstyrkan (FS 23) vid Ing 2, och där deltar vår sökgrupp för att utbildas till nivån Intermediate. Därefter genomförs vad som just nu är en sex veckor lång utbildning mot "Sök i högriskmiljö" och är ett av blocken i nivån Advanced. Under dessa sex veckor kommer soldaterna utbildas på den materiel och de metoder som vi använder vid sök i en miljö där det bland annat finns hög risk från till exempel IED:er. Mycket av materielen som gruppen använder känns igen från ammunitionsröjningstjänsten, som till exempel linsystem och amröjrobot 4.

Efter påsk ska hela gruppen utbildas i arbete i fallriskmiljö och den specifika firnings- och klättringsmateriel som gruppen använder. Dessa "block" kommer att varvas med en hel del metodträning som även syftar till att svara på de frågor som ställs i det försök som vi genomför. Förhoppningsvis så avslutar vi våren med en övning där vi tillsammans med andra förmågor testar gruppen under ett flertal uppgifter i högriskmiljö.

Med tanke på materielen en avancerad sökgrupp använder, egenskaperna som krävs av chefer och soldater, metoderna som används och hur avancerat sök hänger ihop

med bland annat vår hundtjänst och IEDD, så inser man snart att söktjänst är något som vi inom fältarbetsförbanden till stor del redan har kunskaper i, och med ganska enkla medel kan vara drivande och ledande inom.

Efter vårens och sommarens utbildning och tester ska vi kunna svara på om detta är något som vi ska fortsätta att utveckla, som många andra länder har gjort.

Sökutbildningen för FS 21 genomfördes vid Ing 2 tidigt i år.

Broförmåga i framtiden

Vilken broförmåga ska finnas i framtiden?

Innan man svarar på frågan bör man identifiera och klarlägga innebörden av ett par nyckelord,

1. broförmåga (vad är det?) och
2. framtiden (när är det?).

Text **Mikael Krantz**

Foto **Johan Lindqvist**

Broförmåga, om man bryter ner ordet ytterligare får man förmåga.

Saxat ur ett regleringsbrev (2002):

"Förmåga innebär att ha kompetens och tillgängliga materiella resurser i erforderlig mängd för att kunna lösa given uppgift under vissa givna betingelser. Kompetens innefattar både kompetensområde och kompetensbärare (personal)."

Ergo: Broförmåga innebär att över tiden disponera det antal broförband och brosystem som krävs för att lösa dimensionerande uppgifter. Detta förutsätter att vi;

1. utbildar och övar (bro-)förband,
2. tillser att vi har adekvata brosystem. Båda är mycket viktiga, men att utbilda och öva förefaller vara det svåraste att "få till".

Följdfråga blir då vilka brosystem (bromateriel och kringutrustning) som behövs. För att svara på detta bör man klarlägga några grunder för broförbindelser. Broförbindelser indelas syftesmässigt i anfallsbroar ("assault bridge"/stridsteknisk bro/manöverbro) avsedda för under-

stöd av manöverstrid, understödsbroar ("support bridges") avsedda för omgruppering och transporter inom insatsområde, samt logistikbroar ("logistic support bridges") avsedda för transporter till/från insatsområde.

För att tillgodose rörlighet för en tung insats i hög konfliktnivå (läs, med stridsvagnar) krävs, generiskt, logistikbroar och understödsbroar och anfallsbroar. För att tillgodose rörlighet för en medeltung insats (läs, med stridsfordon 90 motsvarande) krävs, generiskt, logistikbroar och understödsbroar, i visst fall även anfallsbroar. För att tillgodose rörlighet för en lätt insats (läs, flygburen) krävs, generiskt, någon form av flygtransportabla logistikbroar/understödsbroar.

Olika brosystem

Brosystem indelas teknikmässigt i fasta broar (broändarna (i.e. marken) bär upp brokonstruktionen) och flytande broar/färjor (vatten bär upp brokonstruktionen). Understödsbroar och logistikbroar kan vara fasta eller flytande. Det ligger i sakens natur att långa avbrott (mer än ca 50 m,

i undantagsfall cirka 80 meter) kräver någon form av mellanstöd (åtminstone när vi pratar om krigsbroar). Oftast (?) utgörs ett så långt avbrott av ett vattendrag, vilket ger behov av flytande broar. Hur långt man bör kunna bygga med ”en brosat” är naturligtvis intressant, likaså möjligheten att koppla samman flera ”brosatser”. Nästa sak är hur många sådana avbrott som ska kunna överbryggas (per tidsenhet och totalt), detta avgör ju då antalet broförband och brosystem. Dimensionerande för detta torde vara förflyttning av stora förbandsmassor över ett antal älvar... Ännu en sak av vikt (!) är hur tunga fordon som ska kunna använda broarna, vilket dimensioneras av våra tyngsta fordon.

Utredningen ”Vidmakthåll broförmåga 2010” (Ing 2 2010-06-21) anförde ett antal slutsatser avseende vilka brosystem som krävs för att genomföra en generisk operation.

- Det behövs system för hela markarenan.
- Det behövs såväl tunga som lätta (flygtransporterbara) system.
- Det behövs en erforderlig mängd system.
- Det behövs system av olika typer (fasta, flytande, färjor).
- Det behövs system som kan hanteras på korta tider.
- Det behövs system som medger hög skyddsnivå.
- Det behövs system som är personalsnåla.
- De sammanlagda behoven kan inte tillgodoses med ett och samma brosystem.

Det bör observeras att det handlar om ett ”system av system” för att innehålla erforderlig broförmåga (med ”system” bör förstås även broförband och stödfunktioner).

Vilken broförmåga finns idag?

På papperet (IO 14 med organisationsår 2012) ”finns” på varje ingenjörbataljon en pluton Däcksbro 200 (100-150 meter) och två plutoner Krigsbro 5 (1 x 48 meter vardera), samt en viss mängd bromateriel inom S-materiel Farb (som är ett förband, dock utan personal), bland annat 10 brosatser Krigsbro 4 (26 meter), varav en i container, samt en (1) brosat Kb 51,8 m (Maybe Military Bridge), avsedd för utbildning (dock kan Trafikverkets motsvarande bromateriel (Mabey Compact 200) vara aktuell vid en insats (även utomlands).

Vilken broförmåga ska finnas i framtiden?

”Framtiden” är ett mycket relativt begrepp och det finns många, varav flera okända, faktorer som spelar in (omvärldsutveckling, försvarsmaktsekonomi, etc). Ovan är angivet vad som bör styra (förmåga genererat ur bedömt behov), verkligheten (i form av den del av Materielplanen (MP) som är avsedd för fältarbeten) är en annan. Dock, och det är mycket glädjande, har det nyligen anvisats att det finns en viss öppning avseende anskaffning av ny broläggare, om än i liten numerär. Det finns även en del pengar avsatta för att åtminstone vidmakthålla (delar av)

systemet Däcksbro 200, samma sak gäller Krigsbro 5. Krigsbro 4 går mot slutet av sin kravsatta livslängd, det är okänt vilka möjligheter (ekonomi) för ersättning som kommer att finnas. Logistikbro (läs, modern fackverksbro) har åkt ur MP varje gång behovet har anförts, återigen en ”budgetregulator”. Men, de system vi har ska vara funktionella och vi ska vara duktiga på dem!

Försvarmaktens modernaste dykare firar 60 årsjubileum 2013!

Ge aldrig upp! 1995 startade omvandlingen av dykarna i ingenjörtrupperna genom tillförsel av taktiskt anpassat dykerisystem för invasionsförsvaret. Utrustningen anpassades och dykparet/stridsparet blev norm tillsammans med modern utrustning.

Text **Peder Andesson**

Foto **Stefan Söderberg**

Idag har Försvarmakten börjat omsätta det lätta luftdyksystemet som till del liknar det som togs fram 1995. Under 2000-talet fortsatte utvecklingen av ingenjörtruppernas metoder för dykning vilket resulterade i ett nytt fältarbetsreglemente – Dykning 2009. Reglementet ligger idag till grund för utbildning, träning samt materielutveckling. Nästa steg i utvecklingen togs 2010 då ingenjörtrupperna behövsatte ett återandningssystem vilket ger gruppen möjligheten till dold förflyttning under ytan. Ge aldrig upp har varit fältarbetsdykarnas devis i många år vilket måste få spegla den verksamhet som bedrivits nu i snart 60 år. Alla dykare vet vad det innebär att bli och vara dykare.

Elddopet för eleverna på FarbS kurs, Rekognosering för fältarbetsdykare

I mörker och regn en kulen höstdag under en kurs transporterades en dykgrupp till plats för insättning. Uppgiften är att rekognosera bortre strand i Lule älv. Efter inledande två kilometers transport i båt går gruppen i vattnet och förbereder sig för 450 meter ytsimning. När älven kröker är det dags att dyksimma in mot bortre strand. Med stöd av bildförstärkare leder gruppchefen sin grupp till bortre strand med. Gruppchefen ger dyktecken och gruppen beger sig till cirka 3-5 meters djup för att fortsätta förflyttningen under ytan i vatten som strömmar med cirka

1 m/s. 300 meter senare anländer gruppen till bortre strand. Övergångsplatsen rekognoseras och dokumenteras. Nu börjar återresan mot hitre strand igen. Gruppen väljer att dyksimma första biten och därefter ytsimma – annars räcker inte andningsgasen. Att inhämta, bearbeta och delge geografisk information samt fältarbetsunderrättelser (på land och under vatten) är ett exempel på vad fältarbetsdykare kan användas till. Andra uppgifter kan vara, förstörelsearbeten, anläggningsarbeten och säkerhet, sök och bärgningsuppgifter i eller i direkt anslutning till vatten. För uppgifter där utökad uthållighet och skydd av dykaren använder dykaren ett hjälmdyksystem, hydrauliska verktyg för att såga i betong, trä samt borra i sten, trä med mera.

Organisation

Dykeriöverledaren (funktionen styrs av Dyk- och Navalmedicinska Centret i Karlskrona, DNC) samordnar och ansvarar för dykeriverksamheten på Ing 2. På 21. respektive 22.ingenjörbataljon leder Farbundplutonchefen och dykeriverksamheten inom respektive bataljon. Materielanskaffning görs tillsammans inom Försvarmakten där vi numera är del i Försvarmaktens arbetsgrupper. Nästa anskaffningssteg är att se över Försvarmaktens bestånd av andningsluftkompressorerna samt behandlingskammare för olycksfallshantering.

Kvalificerad materiel

Ingenjörbataljonens rekognoseringsgrupp har kvalificerad materiel så som RIB-båtar, lätta snabbuppblåsbara gummi-båtar samt utrustning för både dyksimning och ytsimning. Nyligen tillförda vattensäkrade mörkerhjälpmedel har givet förbandschefen dygnet-runt kapacitet avseende rekognosering. Sedan 2008 finns även ett hjälmflygsystem samt hydrauliska verktyg.

Rekrytering – dykande soldater efterlyses!

Ingenjörbataljonchefen förfogar över två dykgrupper vilka återfinns i fältarbetsunderrättelse-plutonen på ledningskompaniet. Idag är i princip grupp- och ställföreträdande gruppcheferna tillsatta men endast två dyksoldater på grund av av prioriteringar och tilldelning. I första hand förordas internrekrytering av dessa specifika tjänster där det ges möjlighet att prova på och i andra hand direkt från de som genomfört Grundläggande Militär Utbildning. I dagarna har Ing 2 även rekryterat dykande GSS/T som är beredda att och tjänstgöra.

Med det meritvärde som idag finns inom dykerifunktionen i form av exempelvis arbets-dykarcertifikat på olika nivåer uppfattas rekryteringskraft finnas. DNC är ansvariga för dykarutbildningen i Försvarsmakten. Fältarbets-skolan ansvarar för typutbildning av dykaren till fältarbetsdykare. Ing 2 har Försvarsmaktens modernaste dykare, nu saknas bara soldaterna.

60 års jubileum 2013 – välkommen!

1953 utbildades de första dykarna i armén till rekognoseringsdykare vilket medför att dykarna i ingenjörtrupperna har 60 års jubileum 2013. Välkommen!

Preliminärt program omfattar i nuläget: dykeriuppvisning, visning av materiel och lokaler. Härmed inbjuds de drygt 1000 utbildade dykarna att komma och bevittna rekognoserings-, armé- och fältarbetsdykarnas (kärt barn har många namn) 60-års jubileum.

Nära framtid

Det är önskvärt att rekognoserings- och dykargrupperna rekryteras fullt ut för att gruppens ska kunna träna med rätt metodik samt ge rimlig uthållighet vid övningar etc.

Behovsatt dykdjup 30 meter (bör 40 meter) innehålls i pluton/kompanis ram varför ett nytt återandningssystem har behovsatts (slutet system, max 8 meters dykdjup), därmed ökar uthålligheten från minuter till timmar samt förmågan för dolt uppträdande på sikt.

Att kunna delta i internationella övningar är ett viktigt led i utvecklingen av dykerifunktionen. Närmst på tur står samarbete med Norge i Cold Response 2012. Norrmännen är nyfikna på våra metoder och vill gärna fortsätta samarbetet.

Små gröna män...

”Första kontakten med Försvarsmakten var som att hamna bland små gröna gubbar på planeten Mars. Förutom att gubbarna var sandfärgade istället för gröna.”

Text **Maria Hedbrant**

Så beskriver en mamma sitt omvälvande möte med 21-åriga sonens arbetsplats vid en anhörigträff på Livgardet. Hon fick kämpa med sin rädsla inför och under sonens mission men upplevde sedermera också en vändning med ökad förståelse. Den kom då hon dels kom i kontakt med personer som gjort flera utlandsmissioner och dels träffade andra i samma situation som hon själv.

Situationen ovan belyser viktiga delar i arbetet med anhörigfrågor. Dels att bra information ges, att information som ligger nära soldatens vardag kan förmedlas och dels att ge möjlighet för anhöriga att hitta andra i samma situation. Att ha någon att tala med som vet precis hur det är att vara i den situation jag själv befinner mig i, att ha tillgång till ett nätverk för praktiskt stöd, att hitta tröst i att någon annan kan visa mig vägen framåt, det är att stärka hemmefronten och därmed soldatfamiljens förutsättningar.

Det stöd Försvarsmakten ger sin personal ska grundas i en helhetssyn som omfattar förberedelser innan insats, uppföljning och stöd under insats och omhändertagande efter insats eller anställning i de fall tjänstgöring upphör. I den helheten är stödet till och från de anhöriga en viktig del.

Anhörigträffar

I november genomförde Ing 2 förberedande anhörigträff. Den vänder sig till egen personal och deras anhöriga som tidigt vill börja rikta in tankarna och förbereda sig inför en utlandstjänstgöring. Syftet är att sprida relevant information, att stödja familjens egen förberedelse, bygga kontakter och att stödja nätverk. Denna träff genomförs två gånger under året och ligger i tid så att den föregår det insatta förbandets träffar.

Det insatta förbandet ordnar tre egna anhörigträffar. Det innebär en träff innan rotation där också förbandet visas upp. Under missionstiden genomförs sedan två träffar med direktinformation från insatsområdet. Förutom att få ta del av något av sin soldats vardag har anhöriga här också möjligheten att träffa direkt ansvariga chefer.

Veteraner och anhöriga

Ett viktigt stöd till soldatfamiljen är att man vet att det finns ett skyddsnät som fångar upp om något skulle in-

träffa. Försvarsmakten har en uppgift att stödja soldater och deras anhöriga före, under och efter insatser internationellt och nationellt.

I utveckling av det stödet har Försvarsmakten förutom instruktion för anhörigarbetet även tagit fram underlag för arbetet med stöd till veteraner. En veteran är någon som är eller har varit anställd inom Försvarsmakten och gjort insatser internationellt eller nationellt. Det finns många veteraner på förbandet i och med att den som har gjort en internationell insats per definition är utlandsveteran. För våra utlandsveteraner finns ett femårigt uppföljningsansvar och om behov av fortsatt råd och vägledning, som kan kopplas till tjänstgöringen, finns därefter ska också detta ges. Alla som slutat sin tjänstgöring är att betrakta som veteraner. Denna grupp har möjlighet att kontakta förbandet med frågor och för stöd. På Ing 2 finns en Veteranansvarig och en HR specialist/rehabilitering för att samordna veteranfrågor.

Anhörigfrågor och veteranfrågor går till del hand i hand och för att på bästa sätt bygga goda förutsättningar på vårt eget förband kommer Ing 2 planer för anhörig- och veteranarbetet att arbetas samman. Undertecknad hoppas att under våren 2012 kunna bjuda in till en gemensam anhörig- och veterandag där också våra samarbetspartners deltar, Fredsbaskrarna, Soldathemsförbundet, Invidzonen och Ing 2 kamratförening.

Hör av er med tankar och idéer!

Kontaktuppgifter

Rehabiliteringssamordnare:	Brith Vretby
Anhörigsamordnare:	Maria Hedbrant
Veteransamordnare:	Jan Sundberg
Telefonnummer växel:	0381-180 00

Gud röjer i våra liv

Att se soldaterna som ammunitionsröjer är verkligen imponerande. För ett halvår sedan besökte jag Baserholmen i Karlskrona där soldater från Ammunitions- och minröjningskompaniet röjt ammunition och ammunitionsrester från den gamla ammunitionsfabriken som ligger där. När jag var där var nästan hela ön ytrensad och det gick att gå där, så hade det inte varit för ett halvår sedan. Då hade ön varit täckt av skrot och man visste inte var det fanns farliga eller explosiva saker. Men veckan innan jag var där hade man tagit bort 60 ton skrot från ön. Och stora mängder ammunitionsrester och delar från granater var destruerade.

Text & Foto **Igge Alenius**

Nu höll man på att rensa träsket – den gamla branddammen. De stod i gytta, i mellanåt upp till knäna och pikade för hand, centimeter för centimeter. Under de timmar jag var där syntes det knappt att de tog sig framåt, så noggranna var de. Och detta fortsatte de med timme efter timme. Men i träsket fanns inget alternativ än att göra det för hand, eftersom det fungerat som soptipp genom alla år. Där fanns för mycket skrot för att minsökarna skulle fungera, de pep konstant. Mycket av det soldaterna hittade var skrot som var ofarligt, men förvånansvärt mycket var farliga rester från granater och ammunition.

Enligt bibeln bär vi människor också på skrot och explosivt farliga saker. Det mesta är som i träsket, skrot. Skrot som gör att vi mår dåligt, skrot som behöver städas bort, men detta skrot håller oss inte borta från Gud även om vi tror det. Dock kan detta skrot ställa till bekymmer med vår käresta, våra barn eller vänner. Genom samtal med varandra, med någon som har utbildning eller med en präst kan man få hjälp att rensa upp i allt det skrot vi bär på. För par – sambo/gifta – erbjuder Svenska Soldathemsförbundet kursen Prevention and Relationship Enhancement Program (PREP) som en hjälp att förebygga detta.

Sedan har vi annat som verkligen stänger oss ute från Guds gemenskap. Det farliga, det explosiva som skiljer oss från Gud. Dessa farliga rester vi bär på som skiljer oss från Gud, kan inte vi själva eller någon annan människa hjälpa oss med att få bort. Vi får vända oss direkt till Gud och Jesus. Jesus destruerade det farliga vi bär på genom att själv dö för oss på korset. Men eftersom Jesus inte själv bar på något farligt som skilde honom från Gud så övervann han döden och uppstod. En uppståndelse till evigt liv som han delar med sig till oss när vi kommer till honom. Nu håller många av oss på med storstädning inför jul, det ska bli fint och rent innan advents och julprydnaderna kommer fram. Hur ofta gör vi något liknande i våra egna liv eller i våra förhållanden? Avsett någon timme efter städandet i

bostaden till att sitta ner med dina nära och kära och prata om det som tynger dig. Och behöver du be Gud om förlåtelse, så finns den möjligheten nästan varje söndag i våra kyrkor och de gudstjänster som firas där, välkommen.

Kontakta mig om du har några frågor eller bara vill prata, Igge Alenius, militärpastor på Eksjö garnison
Nästan alltid nåbar på 0381-66 23 05,
igge.alenius@svenskakyrkan.se

Mer information om PREP hittar du på sidorna:

www.soldathem.org

www.sensus.se/Start/Kurser/Livsfrågor/PREP

Soldat från Ing 2 röjer ammunition på Baserholmen.

Ett lättare och roligare liv

För ett år sedan fick jag förfrågan från friskvårdskonsulent Frida Berglund om Ö/S Eksjö ville vara med på ett friskvårdsprojekt. Det skulle komma en praktikanter som gick en utbildning till massage och friskvårdsterapeut. Vi bedömdes då som lämpliga efter att alla genomgått hälsoundersökning och där det visade sig att det fanns en del att förbättra i våra motionsvanor. Först var reaktionen NEJ, men efter en del funderande under några dagar och samtal med medarbetarna kom vi fram till att det kunde vara värt ett försök och en möjlighet under de fem veckor som praktiken skulle vara.

Text **Lennart Axelsson**

Jag fick telefonnumret till Veronica Åberg som praktikanter heter och snackade med henne om vad hon hade och ville erbjuda av kunskaper och hur mycket tid hon kunde avsätta för oss. Så kom dagen då Veronica strövade in i Ö/S liv och efter en stunds dividerande om träningar, tid med mera så bestämde jag att måndag, onsdag och fredag klockan 10.00–11.30 var det Ö/S tid med friskvård. Vi började första dagen med att vara ute och gå och fick klart för oss att gå var mer än att gå. Andra passet gjorde vi ett stepup-test för att kolla pulsen med varierande tider och pulsslag. Veronica som är prestigelös, kunnig och engagerad gav oss utbildning i olika motionsvarianter. Styrketräning med gummiband första gången var en upplevelse, gå stavgång, hur använda maskinerna på gymmet, spinning, cirkelträning och kost med mera. Vi avslutade fem veckors motion med ett nytt stepup-test och redan här syntes hur pulsen förbättrats avsevärt, samt att alla gick längre tid än i förra testet. Mycket resultat till en liten insats egentligen var vi alla rörande överens om. Vi fortsatte själva att motionera till jul. Ö/S Eksjö fick VRAKPRISET av Lille-jul kommittén.

Vi fick möjligheten att under ytterligare tolv veckor få Veronicas hjälp och stöd i vår friskvårdssatsning då hon fick ytterligare praktiktid på Ing 2. Nu började Ö/S personal vilja ha egna inriktningar för sin motion. Några vill gå, springa eller gå på gym. Några provade på olika dieter. Men vi skulle köra ett cirkelträningsspass gemensamt på onsdagar med Veronica som ledare. Hon följde de olika medarbetarnas utveckling med råd och uppmuntran. Vi avslutade den gemensamma perioden med en hälsoundersökning och här såg vi igen hur konditionen blivit bättre på all personal. Vi tyckte också att vi blivit effektivare i det dagliga jobbet och fick saker snabbare och bättre utförda.

Min personliga resa började vecka fyra. Jag hade under juledigheten funderat på vad jag skulle göra för att börja springa igen och eventuellt gå ned i vikt. Veronica och jag hade en diskussion om vad jag ville och kom fram till att börja ett löpprogram. Hon undrade också om jag ville köra någon diet men jag svarade att det enda jag tänker göra är att minska mitt intag av mat och dryck. Konditionsprogrammet för att springa en halvtimme var upplagt genom

att tre dagar per vecka i fem veckor springa och gå olika länge. Första passet var att springa en minut och gå en för att sista passet orka springa en halvtimmas tid i eget tempo. Detta var MÅLET. Dessa pass på cirka 35 minuter genomförde jag enligt programmet på löpbandet i gymmet. Under dessa veckor började jag använda en pulsklocka vilket jag aldrig hade gjort tidigare, intressant. Löpmaskinen var bra på det sättet att man kunde variera olika hastigheter och lutning, så det blev en variation i löpningen och gåendet. Veronica kollade hela tiden att det gick bra samt uppmuntrade både när det gick bra och tungt. Efter fem veckor sprang jag sista passet i 32 minuter i ett sträck i mitt tempo. Detta var en fantastisk upplevelse att få göra igen. Nu hade det börjat vara väder för att kunna springa ute så jag, Magnus och Veronica sprang ute på övningsfältet med sträckor på fem till sex kilometer i ett sträck en till två gånger i veckan, under dessa pass körde vi även intervall ibland. Sista löppasset med Veronica sprang jag 7,5 kilometer i sträck, det har jag inte gjort på 20 år, en go känsla. Nästa MÅL i löpningen var att på vårjoggen komma under 30 minuter på 5 kilometer. Vecka 17 sprang jag vårjoggsbanan under 27 minuter, jag var nog gladare än segraren i tävlingsklassen, LYCKA. Parallellt med detta hade vi då kört cirkelträningen med inriktning på styrka och vecka 16, sista veckan med Veronica, genomförde vi

multitestet. År 2010 klarade jag en delövning godkänd, nu klarade jag, Magnus och Håkan fyra delövningar, situp missas igen. Detta gav ytterligare mersmak för att kunna klara hela multitestet, vi får se 2012. Vecka 21 gjorde jag Cooper-test med målet att komma under 11 minuter och det gick BRA, kom under 10 minuter istället.

Nu var frågan, hur skulle jag gå vidare med motionen och träningen under semestern och så vidare. Jag hade som mål med minst två löppass hemma på minst 30 minuter under semestern vilket jag lyckades med. När arbetet drog igång efter semestern så sprang jag en till två tillfällen i veckan samt deltog i funktionell styrka, dessa träningsformer är bra och roliga för mig. Sista oktober 2011 är det ett år sedan allt började. Här sitter jag 11 kilo lättare med bättre kondition och styrka. Detta genom att bara äta mindre och motionera regelbundet, jag har inte gjort avkall på något. Jag tycker att det är skönt att springa och numera är 7,5 kilometer i Brännemon en rolig bana. Allt detta hade inte gått utan Fridas, mina medarbetare, som fortsatt i sina spår med två tillfällen per vecka, samt Veronica som stöttat Ö/S personalen och mig själv. Men mest av allt hade det inte fungerat utan mina MÅL som skapar MOTIVATIONEN att VILJA genomföra resan. Nu fortsätter resan mot nya uppsatta mål!

VI GRATULERAR

Jan

10 RO/Kapten	Thomas Lassen	50 år
29 Major	Arne Petersson	50 år

Mars

26 RO/Löjtnant	Christer Jonasson	50 år
27 RO/Kapten	Mikael Österlund	50 år
30 Adm handläggare	Ingrid Åberg	60 år

April

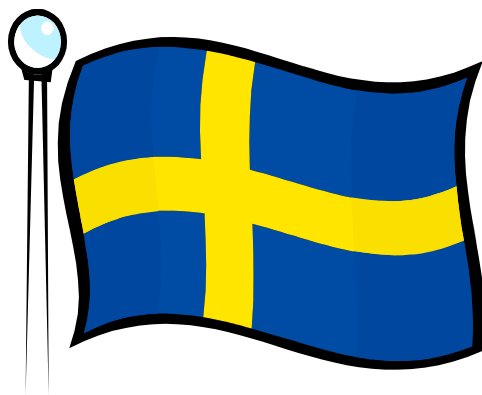
5 Överstelöjtnant	Michael Ginér	50 år
30 RO/Kapten	Sam Månsson	60 år

Maj

12 RO/Kapten	Pontus Olsson	50 år
--------------	---------------	-------

Juni

9 RO/Kapten	Per Hallius	50 år
-------------	-------------	-------

Fakta

Ing 2 har som policy att enbart gratulera yrkesofficerare, reservofficerare och civila som är anställda.

PLANKAN

Träningstips från Axel Hageltorn, praktikant vid Idrotts- och friskvårdsavdelningen.

Den här övningen rekommenderar jag därför att den är en bra helkroppsövning. Om man väljer att bara göra en övning är den här bra eftersom den aktiverar stora delar av musklerna i kroppen.

Lycka till!

Mål:

Kroppen ska vara rak som en planka. Försök att genomföra övningen 3 x 1 minut.

Lätt nivå:

Placera underarmarna och knäna i golvet. Håll resten av kroppen rak.

Svår nivå:

Tårna och underarmarna ska vara i marken, håll resten av kroppen rak.

Variant:

Detta är en sidovariant av plankan. Du ska ha en rak utsträckt kropp under hela övningen. En lättare variant är att börja öva med knäna i golvet. Tappa inte höften från sitt raka läge och håll hela kroppen rak under övningen. Ha som mål att klara 3 x 45 sekunder.

Svår variant: Som variant, men lyft ben och lyft arm. Här tränas både styrka och balans.

Världsorienterare till Ing 2 och Eksjö

2013 kommer många av världens bästa orienteringsdamer och herrar till Ing 2 för att göra upp om titlarna Militär världsmästare i orientering. Det är inte vilka löpare som helst som brukar delta, vad sägs om fransmännen Thierry Guergiou, Francois Gonon världsmästare i "civila" VM, Schweisarna Daniel Hubmann, Fabian Hertner och Mattias Mertz även de internationella topplöpare. Om de kommer 2013 är ju för tidigt att säga nu men vi får hoppas.

Text **Tomas Lööf**

Tävlingarna genomförs varje år på olika platser i världen. År 2009 genomfördes mästerskapet i Estland, 2010 i Norge, 2011 i Brasilien. Nästa år är Danmark arrangör och som sagt Sverige med Ing 2 i spetsen 2013. Tävlingsarna består av lång-, medeldistans och stafett. Generellt deltar löpare från mellan 25-30 olika länder i tävlingarna och varje land får ha högst sju manliga och fyra kvinnliga löpare så vi får nog räkna med 300-400 deltagare.

Våra förberedelser påbörjades 2009 då jag och chefen Idrott löjtnant Tommy Friman var över och följde tävlingarna i Vöru, Estland. Att det var nödvändigt visar sig nu, utan denna resa hade det varit mycket svårt att få grepp om helheten. Ing 2 ska vid nästa års Världsmästerskap presentera upplägget vilket medför att fler medarbetare vid Ing 2 kommer att bli involverade i jobbet till våren. Vi har dock redan klart att skid- och orienteringsklubben i Aneby stödjer genomförandet av medeldistansen medan skid- och orienteringsklubben i Eksjö genomför långdistansen och stafetterna. Tävlingsplatser blir, för medeldistans terrängen norr om Knutstorp, Aneby medan natursköna Klinten norr om Hult utgör tävlingscentrum för övriga tävlingar.

Tävlingsprogrammet ligger nu fast och måndagen den 26 augusti 2013 anländer lagen från jordens alla hörn, vad sägs om Brasilien, Förenade Arabemiraten och så i princip från hela Europa. Den 27 augusti genomförs en pampig invigning på Stora torget med uppmarsch i värsta olympia stil med fanor och landsskyltar. Den 28 augusti

avgörs medeldistansen, 29 augusti långdistansen och avslutningsvis 31 augusti stafetterna. Olsbergs Arena kommer att vara platsen för prisutdelning med avslutningsceremoni, just arbetet kring ceremonierna kommer att bli mycket krävande.

Arbetet med tävlingarna kan följas på Försvarmaktens hemsida under Ing 2. Klicka er fram till länken Militär VM i orientering 2013 där lägger vi in information efterhand. Våra danska vänner har lagt upp sin sida och den hittar ni på www.mwoc2012.dk så häng med i förberedelserna och genomförande på danskarnas och våra hemsidor. Vi hör igen i nästa nummer av Götaingenjören.

Foto: Maria Claesson

Ett tågset ingår i en del av testanordningarna i utbyggnaden av Etapp 2.

När projekteringen av testanläggningen startade i slutet av 1990-talet var fortfarande hotet från utlagda och utspridda minor det dimensionerande hotet. Idag har vi en helt annan hotbild.

Text **Maria Claesson**

Den första testanläggningen på Norra Kulla byggdes i syfte att testa maskinella minröjningssystem inför en svensk anskaffning, i två steg. Det första steget var att anskaffa en stor maskin som kunde röja stridsvagnsminor med mycket hög grad av säkerhet. Ända upp till 99 procents säkerhet efterfrågades på vissa maskiner. I ett andra steg skulle en mindre maskin anskaffas i syfte att röja personminor.

Totalförsvarets ammunitions och minröjningscentrum (SWEDEC) lämnade stöd till Försvarets Materielverk (FMV) med testverksamhet som var kopplad till anskaffningen av de båda maskintyperna. Testverksamheten mottog ett mycket stort internationellt intresse och SWEDEC testplaner blev senare underlag för en internationellt fastställd testprocedur för just den typen av maskiner. SWEDEC har därefter på begäran från bland annat Förenta nationerna (FN) och Geneva International Centre for

Humanitarian Demining (GICHD) fortsatt att testa maskiner under ganska lång tid.

Personalen vid Eksjö garnison har med anledning av detta fått stor kunskap om den internationella utvecklingen på området och kan lämna konstruktivt stöd till de företag som utvecklar den här typen av produkter. Genom stödet lämnar SWEDEC ett aktivt bidrag till den humanitära minröjningen som fortfarande pågår runt om i världen.

Förändrad hotbild

Eftersom hotbilden successivt förändrats och fokus idag ligger på att röja hemmagjorda bomber, så kallad Improvised Explosive Device (IED) har SWEDEC tonat ner rollen som genomförare av testverksamhet inom maskinell minröjning. De försöker i stället fokusera på tester av de sensorer som på avstånd kan upptäcka sprängämnen.

Utanför staketet till den gamla testanläggningen har det

skapats ett område där SWEDEC försöker efterlikna de situationer där just sprängämne och IED:er förekommer internationellt sett i insatsområdena. På en cirka två kilometer lång vägsträckning har vägskyllar placerats ut och kulvertar, vägräcken, hus och betongmurar med mera har byggts upp. På denna vägsträckning har det redan på uppdrag av bland annat Försvarets forskningsinstitut (FOI) men även åt företag genomförts olika tester av produkter. Det har förekommit både flygburna och fordonsburna system.

SWEDEC upplever att kommunikationen med de som utvecklar produkter ger väldigt mycket tillbaka till organisationen och framförallt på ett kostnadseffektivt sätt. Personalen slipper åka runt och leta – tekniken kommer till dem.

Testanläggningen upplåts även åt företag som behöver den logistik som nästan bara finns att tillgå i Eksjö. Det kan till exempel vara möjligheter att hantera olika typer av sprängämnen eller att skjuta med laser på avspärrade ytor. SWEDEC är mycket restriktiva och granskar kritiskt varje begäran om tillträde. Det självklara kravet för att få tillgång till testanläggningen är att SWEDEC personal ges möjlighet att följa den test- och försöksverksamhet man tänkt genomföra.

FMV är en flitig användare av anläggningen. De genomför återkommande leverantörsutbildningar på materiel som är under införande. På Norra Kulla finns en enklare

Test av maskinellt minröjningssystem och vält på uppdrag av GICHD.

Foto: Curt Larsson

verkstad, ändamålsenliga lektionssalar och administrativa utrymmen. Det finns larmade utrymmen där användare ges möjlighet att låsa in värdefull utrustning, materiel och ammunition, vilket är mycket uppskattat.

Genom att erbjuda en väl fungerande testanläggning där det finns personal med stor erfarenhet och kompetens kommer garnisonen och funktionen alltid att få ta del av stora delar av den förmågeutveckling som sker inom forskningsvärlden och industrin.

Ökad efterfrågan på robotar

IED-hotet är just nu det dimensionerande hotet mot våra internationella enheter. Inom detta högst prioriterade verksamhetsområde är förutom personal, roboten den mest efterfrågade resursen. Behovet av robotar i olika utförande och storlekar ökar konstant. Det finns idag en stor mängd produkter på marknaden, många är dock inte optimerade mot kundens krav. I detta fall är kunden enheter med upp-

Amröjrobot 2 C som FMV genomfört verifikation av på Norra Kulla.

Foto: Maria Claesson

giften att röja IED:er det som benämns Improvised Explosive Device Disposal (IEDD).

Vid de internationella seminarier där SWEDEC deltagit på senare tid, har behovet av enhetliga och gemensamma kravdokument, tester och så småningom en standard för varje robottyp, framförts av både brukare och industri. Hitintills har tillverkningen skett mot bakgrund av uppskattade förmågor och behov. Den typen av utvecklingsprocess är varken eftersträvarvärd eller kostnadseffektiv.

Försvarsmakten har av den anledningen ett stort behov av att följa teknikutvecklingen inom robotområdet, inte minst för att efterhand kunna krävställa nya detaljerade förmågebehov. Erfarenhetsmässigt är den mest kostnadseffektiva vägen till sådan uppföljning att erbjuda sina tjänster för test och utvärdering av de efterfrågade produkterna.

SWEDEC är redan internationellt erkänt bland annat för sina insatser inom området ”maskinella minröjningssystem”. Inom detta område användes den svenska logistiken och kunskaperna för att till sist få en standardiserad test av denna typ av system fastställd. Erfarenheterna från detta arbete är lätta att föra över till robotar som används inom

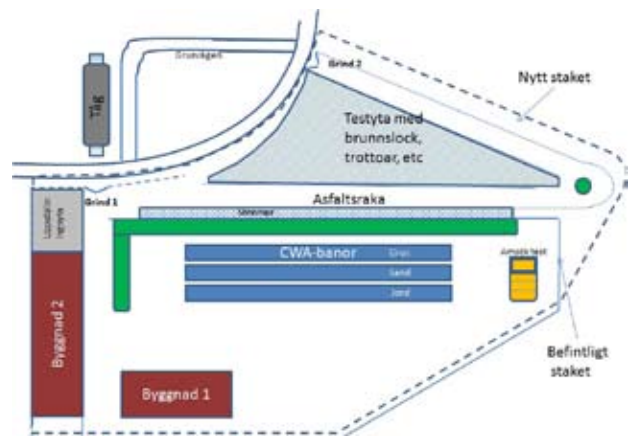
ammunitions- och minröjningsområdet, Explosive Ordnance Disposal (EOD).

Det finns idag ingen plats i världen där just dessa robotar kan testas under likartade förhållanden. Det finns ett fåtal platser där robotar i allmänhet värderas men inte ur det snäva fokus som ammunitions- och minröjningsverksamheten har. Detta gör att EOD-funktionen är utlämnade till företagens presentationer av redan utvecklade produkter. De tester som görs utförs i ett skede av anskaffningsprocessen som gör att användarens krav är mycket svåra att driva igenom eftersom produkterna redan är färdigutvecklade.

Framtidsplaner

Anläggningen som nu växer fram kommer att användas dels för testverksamhet men också för grundläggande och avancerad träning av enheter i garnisonen som hanterar robotar. Anläggningen kommer även som tidigare användas av FMV för prov- och försöksverksamhet.

I testanläggningen kommer det att byggas ett antal anordningar i form av olika hinder exempelvis trappor, dörrar, trånga passager, tunnlar etc där robotsystemens förmågor kan sättas på prov under kontrollerade och repetitiva förhållanden. Metoden att genomföra dessa objektiva prov kan sedan möjligtvis leda till en internationellt accepterad standard.

Testanläggningen kommer att byggas i anslutning till nuvarande anläggning på Norra Kulla (byggnad 1). Inne i byggnad 2 kommer det att finnas ett antal olika hinder och situationer där olika typer av robotar kan testas.

Bild: Curt Larsson

Södra Sandby, ett svårbemästrat arv

Under andra världskriget och åren efter ökade antalet flygförband i försvaret stort. Svenska Flygvapnet blev ett av Europas största, med drygt 50 flygande divisioner.

Text **Claes Karlsson**

Foto **Maria Claesson**

Försvarsmakten och Flygvapnet blev utav den anledningen i stort behov av fler skjutmål för sin övningsverksamhet. Kalmar flygflottilj, F12 sattes upp i Kalmar 1942 och var inledningsvis en bombflottilj. År 1947 omorganiserades flottiljen till en jaktflottilj.

I början av 50-talet skrevs ett avtal med markägare på Ölands östra kust, närmare bestämt Södra Sandby. F 12 hade nu ett skjutmål som låg nära flottiljen, målen var placerade på stranden öster om Södra Sandby kyrka och med riskområde ut över Östersjön. 1981 sköts det med flygplan för sista gången på Södra Sandby. En viss del av skjutverksamheten fortsatte med markförband från Kronobergs regemente, I 11 och Smålands regemente, I 12. I publikation MålB 1986, framgår att Södra Sandby överförts till att vara en tillfällig målplats.

1992 avslutar Försvarsmakten ett antal markarrenden och betalar för kvarvarande arrenden med en engångssum-

ma giltig till 2017. 2006 bestämdes att Swedish EOD and Demining Centre, SWEDEC skulle klassificera skjutmålet Södra Sandby för att avgränsa var området som innehåller oexploderad ammunition (OXA) börjar och slutar. Vid tiden för flygövningar var skjutmålen placerade i närheten av stranden vilket innebär att stranden är full med ammunitionsskrot, spikar från målställningar och OXA.

Lokaliserad ammunition

De typer av OXA som har lokaliserats är granater från flygplanens automatkanoner i kaliber 12,7 millimeter, 13,2 millimeter, 20 millimeter och 30 millimeter. En liten

Mio Kesar i ett av sökstråken med Minsökare 3 och friläggningsutrustning under SWEDEC röjningsarbete sommaren 2011.

del är övningsammunition men huvuddelen är skarp, det vill säga innehåller sprängladdning. Eftersom marken är privatägd och arrendet upphör 2017 så har Försvarsmakten inget annat alternativ än att röja marken från OXA. Arbetet påbörjades i och med att SWEDEC fick Högkvarterets uppdrag 2010 att planera och leda röjning av Södra Sandby. Under 2011 har Ronneby flygflottilj, F 17 tagit över ansvaret men personal från SWEDEC fortsätter stödja.

På den yta på 0,6 hektar, som tidigare fungerat som målplats och därför innehåller mest metallskrot och OXA, har Försvarsmaktens röjningspersonal lagt 1 200 mantimmar. Antalet upphittade OXA är hela 1 750 stycken bara på den ytan. Av riskområdet, det område som OXA studsar ut i efter studs i målområde, har 5,1 hektar röjts på 2 850 mantimmar och 3 730 OXA lokaliserats. Riskområdet innehåller mindre med metallskrot och röjhastigheten är därför högre.

Under hösten 2011 kommer en arbetsgrupp inom försvaret att analysera resultatet efter de två årens ammunitionsröjning. Förhoppningsvis kommer man att kunna föreslå alternativa lokaliseringsmetoder. Dels för att spara resurser men framför allt för att infria målsättningen att återlämna Södra Sandby till de civila markägarna under 2017.

FAKTA

Klassificering – Markyta undersöks med metalldetektor för att fastställa var eventuellt oexploderad ammunition ligger gömd.

OXA – Ammunition som efter skjutning, tändning, kast, läggning eller fällning oavsiktligt inte har exploderat.

MålB 1986 – Publikation som beskriver Flygvapnets permanenta målplatser.

FMLOG i Eksjö

Text Sven Karlsson

FMLOG i Eksjö garnison har följande verksamheter organiserade:

Servicecenter Eksjö

Ledning
Service
Gods / Transport
IO / Riksförråd

Markverkstad Öst

Tekniksektion
FUS (Främre underhållsstöd)
Tunga Fordonssektion
Lätta Fordonssektion
Am-/Minröjsektion
Garnisonslager - SAAB

LedTekA Öst / Eksjö

IT drift
Teleunderhåll

FMSEK

Expedition
APSA (Hotell och bostäder)
Arkiv
Militärresturang - Sodexo
Lokalvård - Samhall

Totalt är det cirka 80 anställda inom FMLOG i Eksjö (utkontrakterad verksamhet ej inräknad). Verksamheten regleras av verksamhetsöverenskommelser mellan förband och FMLOG.

Nytt Service Center (förråd) planeras i Eksjö garnison

Arbete med projektering pågår, med planerad byggstart under 2012. Byggnaden planeras att uppföras söder byggnad 079 väster smörj och spolhall. Byggnadens yta planeras till cirka 750 kvadratmeter med all verksamhet samlad.

Omdaning av försvarslogistiken

Försvarsmakten och Försvarets Materielverk (FMV) formerar nu gemensamma arbetsgrupper för att planera för genomförandet av regeringens vilja att föra över stora delar av försvarslogistiken till FMV. Arbetsgrupperna ska inte bara hantera överföringen utan också de stora krav på besparingar som regeringen ställer.

Grupperna som nu bildats mellan myndigheterna är dels grupper per tjänsteområde och de är: Inköp, Administration och arbetsplatsservice, Förnödenhetsförsörjning, Verkstadstjänster och reservmateriel, Beställarfunktion samt FOU. Dels finns det funktionsgrupper: Ekonomi, Personal, Systemstöd, Förvaltningsjuridik, Beredskap samt Infra/Lokaler.

De verksamheter som ska föras över är mest FMLOG-verksamheter och FMLOG är därför en aktiv part i nästan alla arbetsgrupper.

– Vi har valt att skicka in våra mest erfarna och kunniga medarbetare i arbetsgrupperna, säger C FMLOG Mats Ström. För oss är det oerhört viktigt att logistiken till Försvarsmakten kommer att fungera bra även framledes. Och då måste vi engagera oss.

När FMLOG:s kompetens tas till vara i såväl omdaningsarbetet som i PRIO-införandet så kommer det att påverka den dagliga verksamheten. Hårda prioriteringar kommer att göras. C FMLOG har signalerat att han kommer att prioritera hårt från sin nivå och att liknande arbete kommer att ske där det behövs.

Det som regeringen kallar inköpsverksamheten, det vill säga FMLOG:s upphandlingsenhet samt inköparna inom försvarsmedicinen är först ut i tidplanen att föras över. Det finns redan en myndighetsgemensam instruktion för den arbetsgruppen. Tidschemat för arbetet är pressat, regeringen menar att överföringen till FMV ska vara klar den 1/1 2013.

– I våra diskussioner med FMV framgår tydligt att de är imponerade över kompetensen hos vår personal som håller på med inköp och upphandling, berättar Mats Ström. Det är ju också en verksamhet som passar bra in i FMV:s nuvarande profil.

I regeringsbeslutet för överföringen av inköp/upphandling förtydligar man också besparingskraven. Överföringen ska resultera i en besparing på 30 miljoner kronor. Det finns också en skrivning om att UEFA-projektet (utveckling och effektivisering av Försvarsmaktens anskaffningsverksamhet) ska fortsätta för att säkerställa besparingar på ytterligare 300 miljoner kronor med början från 2013.

– Det här är väldigt hårda krav, kommenterar Mats Ström. Än har vi inga lösningar på hur de ska kunna förverkligas, men vi tar med dem in i den arbetsgrupp vi nu har startat med FMV. Tillsammans måste vi hitta ett sätt att hantera dem.”

Information till anställda i Försvarsmakten publiceras kontinuerligt på vårt intranät.

ING 2 KAMRATFÖRENING

Grundad 1978-04-29

www.ing2k.se

2012 ett förändringens år

Året som gått har vid Mässföreningen Bockarna präglats av förändring. Det har bland annat genomförts en totalrenovering av köket på husarvåningen och det enda som återstår, för att hela våningsplanet ska vara renoverat, är toaletterna. Vidare så har renoveringen av ingenjörvåningen påbörjats. Samtidigt som detta har det kommit en utredning kring hur försörjning av bland annat mat vid regementen och centra ska ske. Här är allt i skrivande stund inte klart, men mycket tyder på att föreningen inte kommer hantera detta.

Text **Mattias Johnsson**

Foto **Stefan Söderberg**

Vad det gäller verksamheten på mässen så har det under året varit en ganska hög nyttjandegrad av mäss och föreningen har varit i anspråkstagen vid många tillfällen. Här kan nämnas hemkomst och återträff för KS 22, avslutning för Nordic Battlegroups ingenjörkompani, årliga evenemang som husarbalen och C Ing 2 höstmiddag. Föreningen ser i dagsläget fram emot det årliga julbordet samt Ing 2 officerares lillejul.

Ute i Bockhult har det genomförts en del målningsarbeten samt röjning och städning efter de renoveringar som gjorts. Även här ute har det genomförts festligheter. Att nämnas i detta sammanhang är de tillfällen då föreningens medlemmar nyttjat Bockhult och inte att förglömma den traditionsenliga kräftskivan.

Föreningen ser med spänning fram emot 2012 och vad det har att erbjuda inte minst med tanke på det kommande utfallet från ovan nämnda utredning.

Höstmiddag på Husarmässen 2011.

Foto: Johan Lindqvist

Mäss Trianon i Eksjö Del 2, Eksjöepoken med flytten från Sjöängen till Lunnagård

Kronan har inte alltid varit generös när det gäller att släppa till pengar till mässar. När Kalmar regemente flyttades från Hultsfreds slätt till Eksjö omkring 1920 var det officerskåren som fick bekosta uppbyggnaden av den nya officersmässen Trianon på den nya orten. I samband med 1925 års försvarsbeslut och sammanslagningen av Jönköpings regemente och Kalmar regemente uppstod nya diskussioner om vem som skulle bära kostnaderna för mässen. Dessa resulterade i att staten löste in tomten vid Sjöängen, byggnaderna och delar av inventarierna. I dessa dagar då mässlivet för en tynande tillvaro och nya driftsformer diskuteras, kan det vara av intresse att göra en återblick.

Text **Larsåke Paulsson**

På midsommarafton 1921 kunde mäss Trianon invigas på den nya platsen vid Hunsnäsens strand i Eksjö. Flytten från Hultsfred hade inte varit problemfri men nu stod de vackra byggnaderna på plats. Officerskåren vid Kalmar regemente hade en mäss som av många ansågs vara alldeles speciell. Men allt var inte frid och fröjd. Krigströttheten efter första världskriget skulle snart göra sig påmind. Med 1925 års härordning lades många regementen ned, bland dem infanteriregementena i Jönköping och Kalmar. 1928 uppstod det nybildade Jönköpings-Kalmar regementet i Eksjö. Inför sammanslagningen lades grunden för en ny officerskassa där officerarna vid Kalmar regemente var

i majoritet och bidrog med all utrustning för mathållning, porslin, silver, tavlor och övrig inredning. De intransporterade officerarna från Jönköpings regemente och andra regementen tillsköt 75 kronor per man.

I samband med sammanslagningen krävde Statskontoret att det inteckningslån på 55 000 kronor som Kalmar regemente tog för att bygga upp Trianon i Eksjö 1920-21 skulle betalas tillbaka. Officerskåren hade de sista åren före sammanslagningen ekonomiska problem. Att förnya lånet var inte aktuellt. Återstod därför inget annat än att hemställa om Kronans (Statens) övertagande av mässbyggnaderna. Arméförvaltningens fortifikationsdepar-

tement värderade byggnaderna till 109 000 kronor. Med avdrag för det bidrag om 22 000 kronor som mässföreningen fick 1920 för att bygga upp mässen i Eksjö skulle köpeskillingen bli 87 000 kronor.

Samtidigt som frågan om Kronans övertagande av mässen var under behandling kom frågan om avskrivning av in-teckningslånet på 55 000 kronor till Statskontoret upp. Nu ändrade sig arméförvaltningens fortifikationsdeparte-

kring överlåtandet? Skälen synes ha varit någon egen-domlig rädsla för att Kalmar regementes officerskår skulle få pengar över när den upplöstes och försättas i ett ekono-miskt gynnsammare läge än andra officerskårer i landet. Det officiella överlåtandet ägde rum i november 1929 då kontraktet undertecknades av de tre parterna Officerskåren, Statskontoret och Arméförvaltningens fortifikations-departement.

Trianon på den nya platsen vid Hunsnäsen, tidigt 1920-tal.

ment när det gällde värderingen av mässen och hävdade att köpeskillingen kunde kvittas mot lånet! Detta hade officerskåren svårt att smälta och ett möte kom till stånd i Eksjö. Delegationen från Stockholm leddes av chefen för arméförvaltningens fortifikationsdepartement, generalkrigskommissarien Widell. Han var ingen vän av officersmässar. Vid mötet argumenterade regementschefen och officerskårens representanter för officerskårens rätt att ha en egen mäss och det till rimliga kostnader. Då svarade Widell: "Var står det skrivet att en officerskår skall ha en egen mäss? Till mäss kan inredas ett par logement i en av kasernerna".

Efter många turer var parterna överens om hur mässbyggnaderna och delar av inventarierna skulle värderas och hur de olika lånen skulle lösas och det var dags att gå från ord till handling. Statskontorets yttrande låg till grund för den proposition som förelades 1928 år riksdag. Turerna kring Kronans övertagande av Trianon engagerade många utanför Eksjö. Vid riksdagsbehandlingen försvarade bland annat chefredaktören Ivar Andersson Linköping officerskårens intressen. I följande citat som troligen är taget ur en artikel i Östgöta-Correspondenten gisslades statsmakernas agerande mot de lojala Eksjöofficerarna: "F.d. Kalmar regementes officersmess. Skall staten begagna sig av en officerskårs tvångsläge för att skaffa billig messbyggnad till Jönköpings-Kalmar reg:te?

Riksdagen fattade beslut i enlighet med propositionen och Trianon tillföll Kronan. Och varför alla dessa turer

75 år vid Hunsnäsens strand

Efter sammanslagningen av Jönköpings och Kalmar regementen och de många turerna med att lösa in byggnaderna till Kronan kunde en period av lugn lägra sig över mässen. Nu kunde Trianon tjäna regementet och officerskåren. För många var mässen "det andra hemmet", ja för vissa kanske "det första". Ungkarlarna var många och man bildade familj sent i karriären när ekonomin hade stabiliserats. Trängseln på mässen var inte överhängande. Det var inte så många officerare "med vederlikar" på ett stort infanteriregemente vid den här tiden, cirka 30 enligt en personalförteckning från 1939. Under andra världskriget och beredskapen 1939-45 var ett stort antal värnpliktiga officerare och reservofficerare inkallade till tjänstgöring kortare eller längre tid. Detta satte i hög grad sin prägel på mässlivet som levde upp.

Under efterkrigstiden fortsatte uppbyggnaden av en stark krigsmakt, inte minst en armé med en ansenlig numerär. Denna hemförlovade armé förutsatte ett väl utvecklat mobiliseringssystem som kontinuerligt övades. I början av 1960-talet infördes ett repetitionsövningssystem som i korthet innebar att krigsförbanden kallades in till så kallade repövningar vart fjärde år. Vid gamla I 12 genomfördes sådana övningar med olika förband vår och höst varje år. Under en sådan repövningsperiod var reservofficerarna inkallade fem till sex veckor i följd. Många, inklusive jag själv, kan vittna om hur mässlivet blomstrade under dessa veckor. Reservofficerarna som kom från hela Sverige var

hänvisade till enkla uthyrningsrum på stan. Alla måltider avnjöts på mässen och det fanns tid för många goda middagar under huvuddelen av övningsstiden.

Tiden gick och Trianon levde sitt eget liv som bara stördes av någon enstaka ommålning och subalternofficerrarnas fruktlösa försök att leda arbetsgruppen från 1920 i mål. Den arbetsgrupp som hade som uppgift att ta fram en plan för utökning av mässens yta genom att bygga en hel källare med utrymme för biljardbord med mera. Efter många turer med olika arkitekter inblandade kom en renovering till stånd 1969-70. Den var välbehövlig. Bland annat byggdes lilla matsalen, dagens serveringsrum, om till en modern bar. Hela mässen fick en ansiktslyftning både in- och utvändigt. Den utvändiga färgen blev aprikos vilket många beklagade. Men någon källarvåning kom inte till stånd. Och således inget biljardbord!

I likhet med andra officerskårer organiserade I 12-officerrarna en officerskassa eller ekonomisk förening där "alla" var med. Chef för mässverksamheten var en mässdirektör med ett antal yngre mässofficerare till hjälp. Kronan höll med anställd mässföreståndarinna som till sin hjälp hade ett antal värnpliktiga mässuppassare. Detsamma gällde även för underofficers- och underbefälsmässarna. En stor förändring i mässlivet inträdde omkring 1970 när de värnpliktiga mässuppassarna rationaliserades bort. Nu blev det svårare att hålla mässen öppen för frukost, lunch och middag och servera måltider till en billig penning. Det finns skäl att påminna om att på den tiden hade alla militära förband så kallade handräkningsvärnpliktiga, det vill säga värnpliktiga som inte var fullt fäktugliga men som hade en plats i förbandens fredsorganisation. De arbetade på skjutfält och expeditioner, med kasernvård och diverse renhållningsuppgifter med mera.

Med 1972 års befälsordning döptes officerarna, underofficerarna och underbefälen om till regementsofficerare, kompaniofficerare respektive plutonsofficerare. Reformen påverkade inte mässarna i någon högre grad men gav en vink om vad som skulle komma. Med 1983 års befälsordning skrotades de gamla befälskategorierna och en gemensam yrkesofficerskår bildades. Grundbulten i den nya befälsordningen (NBO) var krav på viss gymnasiekompetens för bli yrkesofficer och en enda väg in i systemet via värnplikt och en gemensam grundläggande officersutbildning.

De mest konkreta resultaten av sammanslagningen av officerskårerna var att före detta kompani- och plutonsofficerare samlades under ett tak i dåvarande plutonsofficersmässen, senare döpt till Mäss Eken. På Mäss Trianon fortsatte verksamheten som tidigare men med den stora skillnaden att nu var alla officerare vid regementet oavsett tidigare kår tillhörighet välkomna. Detsamma gällde förstås också Mäss Eken. Med den nya stora yrkesofficerskåren ökade trycket på Trianon och de begränsade ytorna gjorde sig gällande. Dåvarande regementschefen Torbjörn Tillmans tog tag i det gamla förslaget att gräva ur grunden och skapa en källarvåning. Efter enträgna uppvaktningar hos bland andra arméchefen, fick regementet klartecken

till en utbyggnad som kunde genomföras 1988-89. Det blev en bra lösning men med bar och utrymmen för fler sittgrupper. Men något biljardbord blev det inte. Kostnaden blev dock något större än om man grävt ut redan 1920.

Försvarsbeslut 1992

Det försvarsbeslut som riksdagen fattade 1992 innebar för I 12:s del att kasernerna i anslutning till Sjöängen skulle lämnas. Eksjö garnisons militära enheter skulle samlokaliseras till Göta ingenjörregementets kasernområde. I samband med detta kom naturligtvis frågan upp hur man skulle lösa mässfrågan i den nya miljön. Att "tränga" sig in på ingenjörernas mäss ansågs inte möjligt. Trianon hade tidigare följt sitt regemente och flyttats två gånger. Detta borde ju vara möjligt även en tredje gång, särskilt som sträckan den här gången var betydligt kortare än tidigare.

Frågan togs upp bland regementets officerare och idén att flytta Trianon vann allmänt gillande. En särskilt utsedd kommitté under förre regementschefen Karl Eklöfs och majoren Ivar Bergs ledning utredde frågan och redovisade såväl praktiska flyttåtgärder som kostnadsberäkningar för det hela. I de underhandskontakter som regementschefen Wilhelm af Donner tagit med försvarsministern Anders Björk, Fortifikationsverkets generaldirektör Björn Körloff och inte minst arméchefen Åke SAGRÉN såg det hela mycket hoppfullt ut. Allt tycktes gå mässföreningens väg tills ärendet förelades militärbefälhavaren Ove Wiktorin, utsedd till näste överbefälhavare. Han var avgjort negativt. 1992 års försvarsbeslut var taget för att rationalisera försvaret. Det var enligt hans mening uteslutet att staten skulle tillföra resurser för flyttning av en mässbyggnad. Om det skulle ske, fick det göras med officerskårens egna medel.

Första åtgärden blev att säkerställa projektet finansiellt. Genom förre regementschefen Nils-Fredric Haegerströms kontakter med Wallenbergsstiftelsen säkrades ett väsentligt ekonomiskt tillskott. Insamlingar bland anställda och sponsorer under Sture Ahlstedts engagerade ledning bidrog i betydande grad till genomförandet. Genom att de båda mässföreningarna vid I 12, Eken och Trianon ställde sina fonderade medel till förfogande var projektet ekonomiskt i hamn.

"Man skall ha klart för sig att mässen är en del av regementets själ. Därför är det för mig självklart att mässen skall flyttas."

Lennart Grandelius, 1994

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) som har till uppgift att skydda och bevara gamla kulturbyggnader var inledningsvis negativa till en flyttning av Trianon. Till projektet knöts Lennart Grandelius – stadsarkitekt och känd Eksjöprofil med byggnadsbevarande som specialitet. Hans kontakter

med RAÄ och hans arbete med att härleda gamla ritningar, färgsättningar med mera fick stort värde när frågan slutligen skulle avgöras. Grandelius fick i uppdrag att skicka ett brev till RAÄ där han argumenterade för en flyttning av mässen. Resultatet blev att RAÄ gav klartecken till flyttning. Till detta bidrog med säkerhet sista meningen i Grandelius brev: "Man skall ha klart för sig att mässen är en del av regementets själ. Därför är det för mig självklart att mässen skall flyttas."

Från Sjöängen till Lunnagård

I mars 1995 antogs OC Bygg från Eksjö som totalentreprenör för Trianons tredje och sista (?) flyttning. Rent tekniskt skilde sig denna avsevärt från flyttning från Hultsfred till Eksjö. Byggnaderna plockades inte ner till varje stock utan huvudbyggnaden delades med motorsåg i tre delar. Den 27 april 1995 gick det första "flyttlasset" som var traktörsflygeln i sin helhet. Huvudbyggnadens tre sektioner och kadettflygeln var på plats utan missöden den 15 juni. Därefter återstod sammanfogning samt yttre renoverings- och målningsarbeten. Den nya och större källarvåningen - med plats för biljardbord - inreddes och målades av mässföreningens medlemmar.

Den 14 oktober 1995 klockan 14.00 skedde så invigningen. Högtidstalare och bandklippare var regementschefen Wilhelm af Donner. Hemvärnets musikkår i Eksjö konserterade och salut sköts av Smålands karoliner. Efter formell dörröppning av mässföreningens ordförande, till-

lika flyttledaren Bert Fransson, bjöds de närvarande att bese den nyrenoverade mässen.

Invigningsmiddag för speciellt inbjudna avnjöts samma afton i närvaro av ett 70-tal gäster, bland dem militärbefälhavaren i Södra militärområdet Sven Åke Jansson, regementets ledning, garnisonens chefer, ansvariga för flyttningen samt representanter för kommunen, mässföreningen och de fackliga organisationerna.

Foto: Johan Lindqvist

Regementschefen Wilhelm af Donner, flankerad av karoliner, invigningsstalar

Med Trianon på plats tillsammans med sitt regemente i den nya miljön passerades en milstolpe i regementets nästan trehundraåriga historia. Från nu hade alla officerare en gemensam mäss. Förberedelserna och genomförandet av Trianons flyttning bidrog i hög grad till att svetsa samman officerskåren i den nya Mässföreningen Trianon. I det praktiska arbetet fanns varken grad- eller åldersskrankor. Det var en för alla, alla för en! Flyttningen av Trianon var varken ett byggnadstekniskt eller ett ekonomiskt projekt. Det var en symbolfråga av första ordningen. Med allt engagemang och praktiskt arbete i med- och motgång blev det ett uttryck för en officerskårs sammanhållning att på segt och ihärdigt småländskt manér fullfölja något man föresatt sig att göra.

Regeringen beslutade den 29 augusti 2002 att byggnadsminnesförklara Trianons tre byggnader. Med beslutet följde de skyddsföreskrifter som är praxis. Normalt brukar med byggnadsminnesförklaringarna följa ett visst markområde, ett så kallat skyddsområde. Eftersom originalmarken finns i Hultsfred var detta tillägg inte aktuellt i detta fall.

Trianon idag 2011

Trianon drivs av en mässförening. De allra flesta medlemmarna i föreningen är anställda och före detta anställda officerare och civila som tjänstgör eller har tjänstgjort i Eksjö garnison. En normal arbetsdag är mässen öppen från förmiddagskaffet fram till tretiden. Luncher och middagar serveras på beställning. Mässföreningen har tecknat ett avtal med chefen för SWEDEC där mässföreningen förpliktigar sig att leverera de tjänster som efterfrågas. Trianon

Foto: Mats Einarsson

En av flyglarna under förflyttning på trailer.

Foto: Mats Einarsson

Huvudbyggnaden lanseras på plats på Lunnagårdstomten.

har med sin närhet till SWEDEC på ett naturligt sätt blivit SWEDEC:s mäss där chefen SWEDEC, och naturligtvis även chefen Ing 2 och FMLOG, kan genomföra intern och extern representation i ändamålsenliga och mycket vackra lokaler. Nuvarande avtal mellan SWEDEC och mässföreningen medger att Trianon kan hyras ut till mässmedlemmar för privata tillställningar och under särskilda omständigheter även till utomstående organisationer som Landsting och Eksjö kommun. Sist men inte minst, Trianon är medlemmarnas mäss där man träffas och har trevligt. Trianon är också den självklara samlingspunkten för I 12:s kamratförening.

Trianon har, till skillnad från många andra mässar i Sverige, ett kök som medger tillagning av mat. Upp till 100 gäster kan serveras beroende på typ av tillställning. På mässen arbetar mässföreståndaren Monika Parkåsen och deltidstjänstgörande kökschefen och kocken Jörgen Ekedahl.

När detta skrivs pågår underlagsarbetet inför nästa upphandlingsomgång av förplägnadstjänst i garnisonen. Idag är det Sodexo som driver militärrestauranten och gällande avtal går ut i september 2012. Från denna tidpunkt kommer sannolikt även mässdriften att upphandlas för att skötas av en utomstående entreprenör. Detta kommer i sin tur innebära att nuvarande avtal mellan mässföreningarna i garnisonen och Ing 2 respektive SWEDEC sägs upp. Vilken roll mässföreningarna kommer att spela i denna nya situation återstår att se.

Kökschefen Jörgen Ekedahl i köket på Trianon.

Ordföranden har ordet

När jag skriver detta är det i slutet av oktober månad och höstmörkret och regnet har kommit. Nåja, vi ska istället för att låta höstmörkret störa oss, tänka på den gångna sommaren.

Den 1 juni gjorde föreningen en resa till Östergötland och besökte flottiljen på Malmslätt och där blev vi väl omhändertagna av de tidigare I 12:arna Johnny Ståhl och Marie Fransson. Vi hann även med ett besök i Flygvapenmuseet och ett kort besök i Gamla Linköping. Ett stort tack till reseledarna Kurt-Lennart Larsson och "Duste" Petersson för denna fina dag i Östergötland.

Lördagen den 2 juli var en högtidsdag för Kamratföreningen, då vi genomförde ett minnesprogram för vårt gamla regemente. Kurt-Lennart Larsson var speaker vid Vaktparaden och guidade oss på ett skickligt och kunnigt sätt genom regementets historia och Hemvärnets musikkår spelade marscher och musikstycken med anknytning till regementet. Uppslutningen denna dag var stor och vi fick vara med om en fin ceremoni vid Vaktparaden på torget. Astor Engquist förde stolt Kamratföreningens fana och denna syn gladdde nog många I 12:are.

Kommande verksamhet

Tiden går fort och snart är det dags för årsmöte i Kamratföreningen. Notera gärna redan nu att årsmötet äger rum

fredagen den 24 februari. Som vanligt samlas vi i mäss Trianon på eftermiddagen och på kvällen åter vi middag tillsammans med kamraterna från Ing 2:s Kamratförening.

Vår förening är ansvarig för Veteranluncherna under vårterminen och vi ses som vanligt den sista torsdagen i januari, mars, april och maj. Du kommer att få höra intressanta föreläsningar i samband med dessa luncher.

Vi brukar göra en dagsresa på våren eller försommaren och vi kommer 2012 att resa till Karlskrona. Resekommitén kommer i god tid med information om denna resa.

Eksjö Tattoo

Så är det åter dags för Eksjö Tattoo och vi kommer troligen att inbjuda medlemmarna till föreställningen fredagen den 10 augusti. Även till detta evenemang återkommer styrelsen med information.

Slutligen vill jag önska medlemmarna och tidningens läsare en **God Jul och ett Gott Nytt År!**

/Kenneth Jägsander

Verksamhetsplan 2012

Januari

26 januari torsdag styrelsemöte och veteranlunch.

Februari

24 februari fredag årsmöte kl 16.00.

Mars

29 mars styrelsemöte och veteranlunch.

April

26 april torsdag styrelsemöte och veteranlunch.

Maj

31 maj torsdag styrelsemöte och veteranlunch.
Föreningsresa en dag (alternativt i juni).

Juni

6 juni måndag, deltagande i firande av Sveriges Nationaldag i Eksjö.

30 juni deltagande i Eksjö vaktparad och hedrande av regementet (I 12-dagen).

Augusti

10 augusti fredag, åskådare vid Eksjö Tattoo.

Styrelsemötena äger rum klockan 09.00 och
Veteranluncherna klockan 12.00.

Nya medlemmar

Styrelsen hälsar nedanstående välkomna som nya medlemmar i kamratföreningen.

RÄNNESLÄTT

Ragnwald Ahlnér	Habo	Håkan Stegerling	Smålandsstenar
Thommy Johansson	Eksjö	Rainer Lindgren	Askim
Yvonne Wennerholm	Eksjö	Agne Bengtsson	Nässjö
Bengt Ljungberg	Mönsterås	Ronny Andersson	Eksjö
Jerry Axelsson	Nässjö	Helena Viktorsson Andersson	Eksjö
Bo Carlsson	Linköping	Peter Wulff	Gnosjö
Bo Larsson	Årsta	Patrik Skillfeldt	Värnamo
Catharina Hertzberg	Eksjö	Jens Petersson	Växjö
Peder Hertzberg	Eksjö	Nils-Göran Sjöblom	Stockholm
Ingrid Lindgren Stegerling	Smålandsstenar	Lennart Jönsson	Eksjö

Födelsedagar

Kamratföreningen gratulerar nedanstående medlemmar på högtidsdagen.

Januari

2	Hans Arndt	Eksjö	80 år	16	Roland Sandberg	Vetlanda	75 år
6	Margareta Bäckstrand	Tumba	75 år	19	Pär-Anders Sunnerkrantz	Bromma	60 år
17	Lars Holm	Älvsjö	80 år	18	Lennart Stuesson	Linköping	70 år
19	Bengt Terfelt	Bromma	75 år	20	Birgit Bengtsson	Nässjö	80 år
20	Kurt Andersson	Saltsjö-Boo	80 år				
20	B-G Clemborn	Mölltorp	75 år				
21	Harald Johansson	Ramkvilla	85 år				
23	Ove Sandahl	Smålandsstenar	80 år				
25	Bertil Nykvist	Ljungkile	90 år				
29	Sven Toll	Vetlanda	80 år				

Februari

1	Gunnar Kratz	Uddevalla	85 år	24	Ingrid Ahlstedt Hedenberg	Eksjö	90 år
3	Ulf Hellgren	Lidköping	75 år	26	Hans Gustaf Wessberg	Bromma	60 år
4	Werner Öhrn	Hägersten	90 år	27	Nils-Erik Ekström	Oskarshamn	75 år
6	Inge Lindenmo	Eksjö	80 år	27	Rolf Börjesson	Ljungby	80 år
6	Arne Stjern	Eksjö	85 år	29	Doris Lundqvist	Jönköping	75 år
8	Ragnar Hjærtstam	Kungsbacka	80 år				
10	Göran Eriksson	Gränna	70 år				
16	Bruno Svensson	Sävsjö	80 år				
18	Sven Eldeland	Nässjö	75 år				
20	Sven Olof Karlsson	Värnamo	75 år				
27	Kjell Widberg	Halmstad	90 år				

Mars

2	Göran Henriksson	Eksjö	75 år	28	Yngve Glans	Jönköping	85 år
3	Ingrid Åberg	Hjältevad	60 år				
5	Gerd Thiberg	Eksjö	70 år				
7	Lennart Samuelsson	Eksjö	75 år				
11	Evert Johansson	Målilla	75 år				
11	Birger Niklasson	Eksjö	80 år				
13	Stig Samuelsson	Rörvik	70 år				
14	Sture Bergdahl	Huskvarna	80 år				

April

2	Eskil Ingefors	Göteborg	85 år				
2	Ingemar Ekström	Halmstad	90 år				
11	Ulla Isaksson Lindkvist	Örebro	70 år				
12	Johan Hederstedt	Eksjö	90 år				
24	Jan von Konow	Stockholm	90 år				
24	Ingrid Ahlstedt Hedenberg	Eksjö	90 år				
26	Hans Gustaf Wessberg	Bromma	60 år				
27	Nils-Erik Ekström	Oskarshamn	75 år				
27	Rolf Börjesson	Ljungby	80 år				
29	Doris Lundqvist	Jönköping	75 år				

Maj

6	Torsten Blomqvist	Värnamo	70 år				
7	Börje Carlsson	Högsby	85 år				
7	Folke Gustafsson	Älgshult	85 år				
13	Per-Gunnar Grenthe	Sollentuna	75 år				
15	Ingemar Grahn	Järfälla	85 år				
19	Sven Erik Svenningsson	Mölnlycke	70 år				
22	Lotta Ahlgern Brandström	Nättraby	60 år				
28	Yngve Glans	Jönköping	85 år				

Juni

1	Ingvar Idén	Eksjö	70 år				
2	Nils Holmqvist	Farsta	75 år				
3	Karl Eklöf	Eksjö	80 år				
8	Nils Nilsson	Värnamo	85 år				
20	Lars Lundin	Eksjö	80 år				
26	Bo Aspling	Träslövsläge	70 år				

Skänkta gåvor till kamratföreningen

Styrelsen framför ett varmt tack till nedanstående bidragsgivare

RÄNNESLÄTT

Bernt och Teresa Fransson	Anderstorp	Sven-Rickard Emmerman	Jönköping
Rainer Lindgren	Askim	Anders Ström	Jönköping
Lars-Erik Lundehed	Bromma	Eric Carlsson	Karlsborg
Johan Hederstedt	Eksjö	Erland Claesson	Kumla
Nils-Fredrik Haegerström	Eksjö	Gunnar Karlsson	Lidingö
Kewe Glemne	Eksjö	Lennart Stureson	Linköping
Karl Eklöf	Eksjö	Karl-Axel Hellsten	Ljungby
Tony och Ingela Jansson	Eksjö	Herbert Hulteke	Mora
Roland Croon	Eksjö	Bengt Jägdahl	Märsta
Eidor Davidsson	Eksjö	Sven Eldeland	Nässjö
Arne och Marianne Stjern	Eksjö	Peter Karlin	Runhällen
Håkan von Wöwen	Eksjö	Björn Hagberg	Rödeby
Catharina och Peder Hertzberg	Eksjö	Ingrid och Håkan Stegerling	Smålandsstenar
Steve Gunnarsson	Enköping	Lars Krönmark	Stockholm
Karl-Erik Söderberg	Falun	Ingvar Brämerson	Tibro
Valter Ljungsell	Farsta	Magnus Bäckstrand	Tumba
Enock Andersson	Forserum	Gunnar Tens	Tranås
Arne Hedman	Getinge	Lennart Ring	Tranås
Lennart Edström	Grödinge	Emelie Liberg	Tranås
Bernt Tillström	Göteborg	Sol-Britt Rosén-Wiktorson	Tranås
Rune Dahl	Göteborg	Leif Kessselmark	Vadstena
Hans Ståhlbrant	Hallsberg	Thomas Bergström	Wassemaar, Holland
Per Schyberg	Helsingborg	Lasrs-Johan Svahn	Växjö
Sture Bergdahö	Huskvarna	Ingemar Karlsson	Boden
Karl-Erik Brandt	Hyssna		

NYTT BETALSYSTEM!

**Plusgiro upphör och ersätts
med bankgiro:
801 - 5224**

Värva medlemmar!

Du som redan är medlem i Norra Smålands regementes kamratförening hjälp styrelsen att öka medlemsantalet.

Årsavgiften är 50:-

Familjemedlem 25:-

Ständigt medlemskap 500:-

Ständigt medlemskap för familjemedlem 250:-

Avgiften betalas till bankgiro 801-5224

Nationaldagsfirande på annorlunda sätt

RÄNNESLÄTT

Text Astor Engvist

Nationaldagen i Eksjö 2011 firades lite annorlunda än vad som har varit tradition under de senaste åren. Den sedvanliga inmarschen med fanor från Norra Storgatan till vårt vackra torg hade ändrats till en gemensam samling på Eksjö museigård.

Vi var två fanförare ur kamratföreningen, C-G ”Duste” Pettersson och artikelförfattaren, som samlades tillsammans med fem andra organisationer. Någon gemensam inmarsch var inte planerad, men efter vissa diskussioner så fattades ett beslut att fanorna skulle föras in i en viss ordning.

Högtidstalet hölls av vår landshövding Minoo Akhtar-zand och i övrigt medverkade Hemvärnets musikkår. Lions ungdomsledarpris och kommunens Byggnadsvårdspris delades ut. Arrangemanget var mycket välbesökt i det härliga försommarvädret, men jag anser att det skulle ha

blivit mycket pampigare och högtidligare med en riktig organiserad fanparad och att högtidligheten skulle ha genomförts på vårt vackra torg med Kyrkan, Stadshotellet och ryttarstatyn i bakgrunden.

Ett tjugotal medlemmar ur kamratföreningen samlades efteråt på Eksjö Camping och åt räksmörgås och drack kaffe. Ett mycket uppskattat initiativ som säkert kommer att genomföras vid framtida nationaldagar och då vi hoppas på att ännu flera medlemmar kommer att delta.

KAMRATFÖRENINGEN SÄLJER

NYHET

Ränneslätt – en historisk dokumentation av nuvarande byggnader

Före stadsarkitekten Lennart Grandelius har på Fortifikationsverkets uppdrag gjort denna liminbundna dokumentation i A4 format med beskrivningar och många bilder. Kamratföreningen erbjuder medlemmar dokumentationen till självkostnadspriset 60 kronor.

Kontaktpersoner:

Torbjörn Titus 0381-141 19, titus@brudbadet.eksjo.com, Cecilia Ragnarsson 0381-180 00 vx, cecilia.ragnarsson@mil.se.

KAMRATFÖRENINGEN SÄLJER

DEL 1 och 2

AV KUNGLIGA NORRA SMÅLANDS REGEMENTES HISTORIA

Pris 50 kr. Vid leverans utanför Eksjö tillkommer porto (60 kr).

Kontaktpersoner:

Torbjörn Titus 0381-141 19, titus@brudbadet.eksjo.com, Cecilia Ragnarsson 0381-180 00 vx, cecilia.ragnarsson@mil.se.

Vårens resa till Malmslätt

RÄNNESLÄTT

På morgonen den 1 juni samlades inte mindre än 48 förväntansfulla medlemmar ur Norra Smålands Regementes Kamratförening vid Trianon för årets utflykt. Målet den här gången var helikopterflottiljen på Malmslätt strax utanför Linköping. När alla kommit ombord i bussen hälsade Kurt-Lennart Larsson och "Duste" Petersson resenärerna välkomna och presenterade dagens programpunkter. Duste bjöd även på ett par av sina aldrig sinande historier, vilka lockade till många glada skratt!

Text & Foto **Mats Einarsson**

Vid ankomsten till Malmslätt möttes vi av våra värdar för dagen, kapten Jonny Ståhl och personalkonsulent Marie Fransson, ett kärt återseende för oss i 12:are. Efter samling i förbandets hörsal informerade major Einar Gjelland om helikopterflottiljens verksamhet och de olika helikoptersystem som är stationerade runt om i landet. Jonny Ståhl berättade om Malmens militära historia och beskrev med stor inlevelse östgötarnas deltagande i slaget vid Svenskund år 1790, som slutade med seger för svenskarna och ledde till att Östergötlands regemente upphöjdes till Livgrenadjärregemente.

Därefter var det dags för en promenad inom garnisonsområdet ledd av Marie Fransson, som berättade om området och dess byggnaders historia. Efter en välsmakande lunch fick vi en kort information om mässen av mässdirektören Mikael Swahn. Sedan följde besök i hangaren, där man arbetar med Helikopter 14 och vi fick en grundlig genomgång av systemets teknik och prestanda.

Nästa punkt på programmet var besök på Flygvapenmuseet, det absolut finaste i Sverige i sitt slag. Före flygvapenofficeren Roland Prinssköld gav oss en mycket intressant redogörelse över flygvapnets roll under det kalla kriget. Roland var en av de piloter som deltog i sökandet efter den nedskjutna DC 3:an 1952 och hans initierade berättelse framför montern med den bärgade DC 3:an berörde särskilt.

Efter kaffe på Flygvapenmuseet gjordes ett kort uppehåll i Gamla Linköping innan det var dags att återvända mot Eksjö. Kamratföreningens ordförande Kenneth Jägsander framförde deltagarnas tack till arrangörerna K-L Larsson, Duste Petersson och Torbjörn Titus för en som alltid välorganiserad och trevlig resa, dessutom med ett härligt väder, solsken hela dagen!

Vi som var med instämmer till fullo och som Kenneth också framhöll så får K-L och Duste självklart förnyat förtroende och vi ser redan nu fram emot nästa års utflykt.

Före detta flygvapenofficeren och stridsflygaren Roland Prinssköld, berättade om flygvapnets roll under kalla kriget.

Intressant besök i helikopterhangaren.

Marie Fransson guidade runt på området.

Kapten Johnny Stål berättade med humor och inlevelse om Livgrenadjärernas historia.

Kurt-Lennart tackar Johnny Stål för värdskapet.

Kamratföreningens hemsida

Kungliga Norra Smålands Regementets Kamratförening finns äntligen på nätet.

Idén med att skapa en egen hemsida har funnits en längre tid och nu har vi gått från idé till handling. I slutet av september kunde vi publicera hemsidan på Internet. Hemsidan innehåller dels allmän information om föreningen och vad som är aktuellt i närtid, men även kontaktuppgifter, protokoll, gratulationer, bokförsäljning, fotogalleri med mera. Gör som många andra redan har gjort – klicka in på ...

www.i12kamratforening.se

/Mats Einarsson, webbmater

Vaktparad med I 12-tema

*Kamratföreningens fana fördes av Astor Engqvist.
Ber om ursäkt för dålig kvalitet på bilden!*

Förra årets vaktparad med I 12-tema och hedrande av vårt gamla regemente tio år efter nedläggningen var tänkt som en engångsföreteelse. Det blev något av en succé med många I 12: are som ställde upp bakom vår nya fana och med ett par tusen åskådare på torget.

Text **Kurt-Lennart Larsson**
Foto **Smålands Tidningen**

Flera röster från olika håll höjdes för att det borde bli en upprepning och därför beslöt styrelsen att på nytt genomföra en manifestation för regementet även i år, något som troligen kommer att bli en tradition även i framtiden.

Stor uppslutning

Ett trettiotal medlemmar hade mött upp i Järnvägsparken för att delta i hedrandet av regementet. Exakt klockan 11.30 marscherade Hemvärnets musikkår följt av rytare ur föreningen Smålands husarer, tre representanter ur Smålands Karoliner, för dagen iförda uniformer från de tre Småländska landskapsregementena, upp vid Konsum och där bakom anslöt så kamratföreningen. Till tonerna av Fallskärsjägmarsch och Kronobergs regementes marsch marscherade deltagarna Södra Storgatan fram för uppställning framför kyrkan på Stora Torget, där ett par tusen åskådare samlats.

Med Kurt-Lennart Larsson som konferencier gjordes en regementshistorisk resa illustrerad av musik från 1623 och fram till nedläggningen 2000.

Igenkänningssignaler och fanmarsch

Presentationen började med mönstringen och organiserandet av de tre Smålandsregementena på Kalmar slott 1623. Den musikaliska inramningen gjorde Catharina Arrhenius, som på signaltrumpet spelade igenkänningssignalerna för Kronobergs-, Jönköpings- och Kalmar regemente samtidigt som representanter ur Smålands karoliner iförda landskapsuniformer m/1683 tog respektive regementes fana från 1686 till givakt inför publiken.

Därefter följde fanmarsch till tonerna av regementets marsch. Fanförare i år, liksom i fjol, var Astor Engqvist som med kraft och takt förde kamratföreningens fana framför åskådarfronten.

Därefter beskrevs tiden på lägerplatserna fram till inflyttning i nya kaserner i Växjö för, Jönköping och Eksjö. Vidare fick publiken veta om sammanslagningen mellan I 12 i Jönköping och I 21 i Eksjö till Jönköpings/Kalmar regemente som senare blev Norra Smålands regemente, I 12/Fo 17.

Beredskapstiden

Den fem år långa beredskapstiden beskrevs med mobiliseringen den 3 januari 1940, då fältregementet I 12 efter en vecka var på plats vid gränsen i Norrland och sedan i olika omgångar grupperat i både Skåne och Värmland. Vidare att ytterligare ett fältregemente, I 42 organiserades under beredskapstiden. Även om soldaterna fick utstå mycket så var livet på "hemmafronten" också fyllt av umbäranden för inte minst soldatfamiljerna. Den händelserika epoken illustrerades med ett av tidens mest kända musikstycke, "Min soldat".

Efter beredskapstiden presenterades regementets 80-åriga epok i Eksjö som har satt sina spår, bland annat nämndes kasernerna med Sjöängen, officersmässen Trianon, övningsfältet Ränneslätt, Smålands Karoliner, Hemvärnets musikkår, att många familjer idag har I 12:are i släkten, att stadens föreningsliv och ledning präglats och präglas av tidigare I 12:are och som ett exempel att stadens högste tjänsteman, kommundirektören är en tidigare I 12-major. Den musikaliska illustrationen utgjordes av att musikkåren spelade beväringsspolketten I Eksjö stä.

Framtidstro, krigsorganisation och kamp för överlevnad

Presentationen på torget avslutades med några korta beskrivningar som inleddes med framtidstro. "Efter andra världskriget präglades verksamheten under 50-, 60-, 70-talen vid regementet av framtidstro. Det var en period då regementet gick för högtryck, 1 200 värnpliktiga utbildades varje år, repetitionsövningar med hela bataljoner genomfördes vår och höst, ny materiel tillfördes, kaserner renoverades och övningsfältet utvidgades. Regementet hade eget sjukhus, bageri, skomakeri, snickeri och tvätteri. I köket tillagades all mat av råvaror oftast från traktens bönder, som också fick ta hand om matavfallet. Alla anställda, civila och militära var I 12:are och hade regementschefen som chef".

"1972 blev regementet också försvarsområdesregemente med ansvar för mobiliseringen inom och försvaret av Jönköpings län. Den fullständiga benämningen blev då Norra Smålands regemente och Jönköpings försvarsområde, I 12/Fo 17. Från den tiden och fram till mitten av 80-talet kunde regementet inom 48 timmar mobilisera två infanteribrigader, flera skyttebataljoner och andra förband, tillsammans cirka 23 000 man jämte 5 000 hemvärnsmän. Det är inte långt ifrån vad hela den svenska armén idag kan åstadkomma."

Och slutligen kampen för överlevnad

RÄNNESLÄTT

"I mitten av 80-talet inleddes så sakt början till slutet. Det var inställda krigsförbandsövningar, värnpliktiga som fick mucka i förtid, en brigad som avvecklades. Så kom 90-talet som mångt och mycket präglades av kamp för överlevnad. När vi 1994 tvingades lämna kasernerna i Sjöängen och flytta till Ing 2 området, kände nog många av oss I 12:are att inget blir som det varit. Det blev bara sex år i de nya kasernerna. Den 30 juni 2000 halades flaggan och en 377 år lång verksamhet var till ända. Den chef som fick dra ett tungt lass med att leda och samordna 90-talets kamper för överlevnad var garnisons- och regementschefen översten Wilhelm af Donner. Jag är övertygad om att det arbete som då lades ned med fokus på de mycket goda utbildningsförutsättningarna i Eksjö med särskild tonvikt på övnings- och skjutfältet Ränneslätt, bäddade för att vi fortfarande har en garnison kvar i Eksjö." Marschen överste Wilhelm af Donner kom att illustrera den sista presentationen.

Fortsatt marsch till I 12:s kaserner

Efter uppträdandet på torget fortsatte marschen genom gamla stan upp till kasernområdet, där inmarschen skedde till tonerna av Norra Smålands regementes marsch.

Dagen avslutades med kaffe, räkmacka och en stunds trevlig samvaro på Eksjö camping, där ordföranden tackade alla som ställt upp och hedrat vårt gamla fina regemente.

Kurt-Lennart Larsson beskrev I 12 historia på torget.

Styrelsemöte i Skillingaryd med besök vid Soldattorp 114 Norrby

”Mot soldattorpet - Avdelning Framåt – Marsch” så inleddes många övningspass på den gamla goda I 12 tiden. Soldattorpet i Sjöängen var ett givet riktmärke där det låg inbäddat bland de lummiga ekarna och otaliga är de övningspass som ägde rum i terrängen runt torpet. Det var därför med ett stänk av vemod vi I 12:are såg torpet flyttas från Sjöängen i Eksjö till Skillingaryd.

Soldattorp 114 Norrby med visthusbod och ladugård på sin nuvarande plats i Skillingaryd

Text & Foto Mats Einarsson

I samband med en planeringsdag i augusti hade styrelsen tillfälle att besöka Soldattorpet på dess nya plats. Soldattorpet med tillhörande byggnader står nu i den sydöstra delen av den så kallade Heden i Skillingaryd. Byggnaderna är omgivna av en genuin smålandsgårdsgård och stolta raka furor.

Exteriören på byggnaderna har genomgått en rejäl ansiktslyftning, men med bibehållen karaktär. Interiören har också fått en smakfull restaurering. Till exempel så har det gamla tapetmönstret tagits fram och nytryckts, rummen har fyllts med tidsenliga föremål, en del följde med från Eksjö andra har läns museet bidragit med.

Man kan med glädje konstatera att Soldattorpet har fått en hedersam placering på gammal I 12-mark, det var ju här i Skillingaryd som Jönköpings regemente hade sin mötes- och lägerplats. Byggnaderna har fått nytt liv genom en försiktig restaurering och ett besök kan varmt rekommenderas. Vill man besöka soldattorpet tar man kontakt med skjutfältsexpeditionen i Skillingaryd.

I boken Kungliga Jönköpings regemente och Skillingaryd, utgiven 1989 skildras tiden då Jönköpings regemente hade Skillingaryd som mötes och lägerplats.

Observera de restaurerade tapeterna och de gamla historiska föremålen !!!

Kamratföreningens i Stockholm verksamhet har under 2011 bedrivits i för medlemmarna väl kända former. Årsmöte, månadsluncher, sommarutflykt och samverkan med kamraterna i Kronobergarnas Stockholmsavdelning har skapat regelbundna möjligheter till trevlig samvaro. Dessutom har våra sammankomster oftast kryddats av intressant information om såväl aktuella som historiska militära skeenden.

Årsmötet ägde rum tisdagen den 16 mars med något färre än tidigare år. Såväl styrelse som revisorer och valberedning fick förnyat förtroende för ytterligare ett år. Dock aviserade ordföranden att detta blir hans sista år i denna befattning. Årsavgiften för 2012 blev oförändrad – 100 kronor.

Sedan årsmötet avslutats fick vi tillsammans med medlemmarna i Kronobergs regementes kamratförenings stockholmsavdelning lyssna till ett intressant föredrag av brigadgeneral Stefan J Andersson, sedan hösten 2010 chef för den Nordic Battlegroup som stod i beredskap under första halvåret 2011. Stefan redogjorde med stort engagemang för arbetet med att skapa ett effektivt förband av 2 180 soldater från sex länder, Sverige, Finland, Norge, Irland, Estland och Kroatien med den största styrkan från Sverige, 1 600 man. Vi fick klart för oss att uppgiften varit både lärorik och inspirerande, inte minst genom den motivation och goda anda som präglade alla involverade.

Efter föredraget blev det återsamling i personalmatsalen, där en välsmakande buffé var framdukad. Denna avnjöts med välbehag och under synnerligen god stämning.

Lunchsammankomsterna

Årets första lunch ägde rum på Militärsällskapet den 8 februari med 27 deltagare. Det ovanligt stora deltagarantalet kan härledas till dagens föredragshållare, Torbjörn Titus, och till intresset för hans skildring av sina upplevelser i Kongo 1961, då svensk FN-trupp deltog i strid. Ett mycket uppskattat anförande som kompletterades med minnesbilder av ytterligare två Kongoveteraner.

Vid lunchen den 12 april berättade överstelöjtnant Bruno Clason, välkänd I 12-are/Ing 2-are, om sitt arbete och sina erfarenheter från en halvårslång vistelse i Afghanistan, där han som huvudlärare utbildat afghanska officerare i militärt ingenjörskunnande. En svår uppgift med flera annorlunda slag av svårigheter såsom bristande läs- och skrivkunskaper hos eleverna, att undervisningen måste ske på två språk med hjälp av tolk och dålig närvarodisciplin hos eleverna. Brunos redovisning gav en dyster bild beträffande möjligheterna att bygga upp en bestående ingenjörskompetens i den afghanska armén.

Den 10 maj var det dags för vårens sista lunch och till den hade vi engagerat vår medlem Stefan Ring, välkänd från radio och TV, att kommentera den pågående händelseutvecklingen i Libyen. Efter en kort historisk exposé över Gadaffis maktövertagande och hans drygt 40-åriga diktatoriska styre, med många bisarra inslag under åren, övergick Stefan till att kommentera den pågående FN-auktoriserade och Nato-ledda militära insatsen. Bland annat påpekade han svårigheterna att effektivt bevaka gränsen i söder, för att där hindra införsel av vapen från grannländerna.

Höstens första lunch ägde rum den 6 september. De närvarande fick då lyssna till vår medlem Inge Sandahl, I 11-ing och tidigare styrelseledamot i Kronobergarnas kamratförening i Växjö. Kronobergs Regementes Kamratförening genomför vartannat år en resa ”i Kronobergarnas spår” och årets resa gick till Polen. Om denna resa berättade Inge mycket kunnigt och intressant. Man besökte bland annat Westerplatte, Hitlers Wolfschantz (hans högkvarter under operation Barbarossa), Warschawa och Fraustadt. De gemensamma banden mellan Sverige och Polen i slutet av 1500-talet och början av 1600-talet genom vasaättlingen Sigismund och hans efterkommande lyftes också fram.

Vid lunchen i november kommer före försvarsdirektören i Kronobergs län, Rolf Borggren, tillika före detta överstelöjtnant vid I 11, att berätta om hur man hanterade de samhällsproblem som stormen Gudrun orsakade i januari 2005.

Utflykt till Flygvapenmuseum i Malmslätt

Klockan 09.00 den 9 juni rullade en buss med 23 passagerare från Stockholms Central med destination Flygvapenmuseum i Malmslätt. Vid ankomsten intogs lunch på restaurang Calle C, varefter den guidade visningen av museet startade klockan 13.00. En timma gick fort under den sakkunnige guidens beskrivning av och historieberättande om de många olika typer av flygplan som är exponerade i den sedan ett år utbyggda och mycket imponerande museihallen. Den del av museet som kanske rönt störst intresse var specialutställningen med den 1952 nedskjutna

DC 3: an, som bärgades 2004 och vars söndertrasade delar nu är utplacerade i museet på samma sätt som de återfanns på Östersjöns botten. Bland annat för att kunna få plats med denna specialutställning har Flygvapenmuseum byggts ut kraftigt de senaste åren och museet nyinvigdes i juni 2010. En lyckad utveckling av museet, vilket verifieras inte bara av alla nöjda deltagare i vår resa utan också av att Flygvapenmuseum utsågs till "Årets museum 2010".

Besök på Anders Hansers biograf

Onsdagen den 5 oktober hade kamratföreningen kallat till en lite annorlunda aktivitet, ett besök på Anders Hansers privata biograf på Kommendörsgatan i Stockholm. Anders Hanser, dalmas från Orsa, har under många år producerat reklamfilm, dokumentärfilm och bildspel för företag, institutioner och för eget bolag. Föreningar och sällskap om max 40 personer kan boka in sig för visning av hans produktioner. Vi hade valt att se dels dokumentären "En jätte i miniatyr" om den mycket skicklige frimärksgravören Czeslav Slania, dels bildspelet "Med blågula ögon", en resa genom Sverige från Smygehuk till Kebnekaise. Bildspelet över vårt avlånga land var utomordentligt vackert fotograferat, så de relativt få deltagarna var mycket nöjda med vad de fått se. Den efterföljande lunchen på närbelägen kvarterskrog avåts därför under bästa möjliga stämning. Vi noterade med tillfredsställelse att Eksjö var med i en sekvens av bildspelet med torget, ryttarstatyn och den gamla trästaden.

Höstmöte med Kronobergarna

RÄNNESLÄTT

Stockholmsavdelningen av
Kronobergs Regementes

Kamratförening arrangerade den 20 oktober sitt sedvanliga höstmöte, i likhet med tidigare år förlagt till Högkvarterets lokaler på Lidingövägen. Kvällens föredragshållare var generalmajor Anders Brännström, som talade över ämnet "Det framtida nationella försvaret". Föredragshållaren började med att ge en resumé över Försvarsmaktens utveckling de senaste decennierna och den politiska bakgrunden till fattade beslut. Han jämförde också dagens omvälvande förändringar med det paradigmskifte som ägde rum för drygt 100 år sedan, då den allmänna värnplikten infördes. Det dröjde många år innan också allmän värnplikt funnit sin form och etablerats i samhället.

Det nya personalförsörjningssystemet och den nuvarande och framtida klena numerären ifrågasattes av flera av åhörarna. Några förändringar på dessa punkter är dock inte aktuella. För det krävs politiska beslut.

Efter föredraget väntade en som vanligt välsmakande buffé i matsalen. Norra Smälänningar och Kronobergare hade lätt att hitta varandra kring småborden, varför kvällen avslutades under synnerligen god stämning och under livligt samspråk.

/Magnus Bäckstrand
Ordförande

Rapport från Kalmar

RÄNNESLÄTT

Den 2 april genomförde Kalmar regementes kamratförening sitt årsmöte i Karlskrona. Vi startade med ett mycket intressant guidat besök på Marinmuseet. Vi fick också en utmärkt redovisning av verksamheten vid Marinbasen av ställföreträdande chefen. På hemvägen hann vi besöka de vackra kaserner som en gång hyste Karlskrona grenadjärregemente. De är nu en mycket funktionell del av Blekinge Tekniska Högskola.

I kallelsen till årsmötet skrev jag: ”De senaste årens utskick av MEDLEMSKONTAKT har innehållit kommentarer till aktuella frågor avseende försvarspolitik och säkerhetspolitik. Ambitionen är att även 2011 skriva något om detta. Kamrater i min omgivning säger till mig: Birger, varför ödsla tid och kraft på detta? Det verkar ju vara så att både statsmakter, Högkvarter och media synes ha tappat greppet om såväl försvaret i stort som olika beredskapsformer, exempelvis insatsberedskap, mobiliseringsberedskap och långsiktig beredskap. Men kanske just därför. Ingen kan undgå att notera att vi lever i en orolig värld. Ett exempel, den ryska duman har nyligen fattat beslut om en mycket omfattande och långsiktig upprustning av den ryska krigsmakten. Europa och Sverige kommer inte att vara opåverkade av den pågående oron i Arabvärlden”.

När vi nu ett halvår senare ser tillbaka på vad som hänt i vad vi kallar Mellanöstern och i Ryssland, kan man konstatera att vi inte var särskilt fel ute. Vad är Vladimir Putins nästa drag sedan han på nytt har låtit sig väljas till president? Hur ska Barack Obama hantera sina motståndare och sina presumtiva väljare inför kommande val?

Nåväl, på olika sätt försöker vi hänga med. Kalmar regementes kamratförening samarbetar med ett antal organisa-

tioner, bland annat Allmänna försvarsföreningen i Kalmar län. Där föreläste den 12 maj professor Wilhelm Agrell på temat ”Det svenska försvarets nedgång och fall: Vad hände - och varför?” Inför en andäktigt lyssnande skara på 62 personer redovisade Wilhelm Agrell huvuddragen i sin bok: Fredens illusioner”.

Den 22-24 oktober deltog jag i en mycket intressant seminarieresa till Åbo. Där behandlades frågor om relationer mellan Sverige å ena sidan samt Finland och Ryssland å andra sidan, dels i ett 75-årsperspektiv och dels i ett månghundraårigt. Finland var en gång en naturlig del av Sverige och detta mycket längre än vad Skåne och Blekinge hittills har varit.

Den 27 oktober var det dags för nästa intressanta föreläsning i AFF:s regi. Det var ställföreträdande chefen för Försvarsmaktens insatsledning, generalmajor Anders Brännström, som föreläste om ”Nationella försvaret i framtiden”. Han betonade vikten av att nu göra det bästa möjliga med utgångspunkt från dagens situation. Fyra regionala staber ska organiseras för att öka ledningskapacitet och trovärdighet. Även där lyssnade 54 personer uppmärksam. Efteråt var det flera i publiken som ställde frågor om varför statsmakt och försvarsledning så våldsamt skövlat de värden som ingick i det totalförsvaret vi en gång hade. Det var frågor som varken föreläsaren eller någon i publiken kunde svara på.

Föreningens styrelse arbetar nu vidare på program och verksamhet för 2012.

/Med Kalmarhälsningar, Birger Jägtoft, ordförande

Deltagarna vid Blekinge Tekniska Högskola

In memoriam

RÄNNESLÄTT

Leif Kesselmark

Överste 1.graden Leif Kesselmark, Vadstena har avlidit i en ålder av 80 år. Leif Kesselmark föddes 1931 i Kalmar och tog studentexamen där 1951.

Han utnämndes till fänrik vid Kronobergs regemente 1954. 1957 flyttade han till Norrbottens regemente. Leif Kesselmark genomgick Militärhögskolan 1962-64. Han utnämndes till kapten vid Norrbottens regemente 1963. 1966 blev Kesselmark generalstabsofficer och 1969 kapten vid Norra Smålands regemente. 1970 blev Leif Kesselmark major i Generalstabskåren och överstelöjtnant vid Arméstaben 1972. 1975-1981 var Leif Kesselmark chef för Livgrenadjärbrigaden och 1977 utnämnd till överste och chef för InfSS i Borensberg. 1981-1984 var Leif Kesselmark miloinspektör i Övre Norrland och utnämndes till överste 1.graden 1981. 1981-1991 var Leif Kesselmark chef för 3. fördelningen i övre Norrland. 1984-1991 var han infanteriinspektör. 1985 blev Leif Kesselmark ledamot av Kungliga Krigsvetenskapsakademien.

Han var en uppskattad officer med glimten i ögat och var ofta i centrum i umgängeslivet. Leif Kesselmark och hustrun Marianne flyttade till Vadstena 2007. Han sörjes närmast av hustrun Marianne och dottern Helen med make Frank samt av sonen Jan. Vi tänker på Marianne och barnen och deltar i deras sorg.

Vila i frid!

/Kenneth Jägsander

Ivar Krantz

Majoren Ivar Krantz, Eksjö har avlidit i en ålder av 86 år. Vi minns Ivar som en god kamrat och kollega.

Ivar föddes i Vetlanda 1925. Han tog studentexamen i Växjö och började 1947 på plutonchefsskolan vid I 12. Ivar gick sin officersutbildning på Karlberg och utnämndes till fänrik 1950. Han var i yngre dagar en duktig idrottsman och vann stora framgångar i häcklöpning och var Smålandsmästare på 200 meter häck.

Under sin aktiva tjänst som officer vid regementet var Ivar framgångsrik i militära tävlingar som skytte, orientering och fälttävlan. Ivar Krantz gick de sedvanliga militära skolorna och utnämndes 1972 till major. Han tjänstgjorde under några år vid granatkastarförband och han var även utbildad i underhållstjänst och var krigsplacerad som brigadkvartermästare.

Ivar Krantz var 1974-1985 chef för planeringsenheten och fick under dessa år hantera regementets budget. Han pensionerades 1985. Ivar Krantz var känd som en plikt-trogen och noggrann officer med ett vänligt sätt. Vi tänker på Maic och barnen och deltar i deras sorg.

Vila i frid!

/Kenneth Jägsander

Anders Hedgren

Överste Anders Hedgren har avlidit efter en längre tids sjukdom.

Anders växte upp i Nässjö och avslutade gymnasiet i sin hemstad och ryckte därefter in till I 12 för att göra sin värnplikt. Redan då sneglade han på att bli stamanställd befäl vid regementet. Han började inte den vanliga vägen för att bli officer, plutonchefsskola och aspirantskola utan det blev plutonofficersutbildning. Anders visade tidigt sin lämplighet för yrket och i kombination med hög ambition blev han överförd till officersutbildning och avlade officersexamen vid Karlberg 1978. Sedan följde övriga militära skolor som avslutades med Militärhögskolans Högre Stabskurs 1988-90.

Efter den kursen påbörjade Anders sin stabstjänstgöring vid arméledningen som generalstabsaspirant. Senare kom Anders att tjänstgöra i olika befattningar vid FM HKV, där han bland annat var chef för HKV INFO och Arméns personalplanerare för högre befattningar. Under en period tjänstgjorde Anders även vid Forsvarsdepartementet.

Anders var intresserad att utveckla sig inom yrket och kom också att tjänstgöra inom internationell verksamhet i olika världsdelar. Han var i Mellersta Östern som MI-

LOBS, han var i New York på FN militära planeringsavdelning, DPKO, samt tjänstgjorde även vid en operation i Sudan som stabsofficer.

Efter alla olika befattningar i stabstjänst ville Anders återvända till mer praktisk tjänst och hösten 2005 tillträdde han som chef för SWEDEC i Eksjö, vilken befattning han hade till våren 2007 då han återvände till Stockholm.

Anders var en glad och målinriktad officer, alltid nära till skämt och skratt, mycket social. Jag kommer särskilt ihåg när jag var kadetthandledare för Anders hösten 1977, vilken härlig truppcharm han utstrålade i kontakt med soldaterna.

Jag känner stor glädje att få ha lärt känna Anders genom alla år, vi var båda från Nässjö, mycket idrottsintresserade. Vi kom att arbeta ihop i Eksjö såväl som Stockholm, bodde grannar i Stockholm efter att vi flyttat från Eksjö, gick på otaliga sportevenemang tillsammans i Stockholm och han alltid lika hjälpsam i tjänsten som privat.

Det är med stor sorg denna gemenskap är avslutad efter 35 år. Våra tankar och deltagande i sorgen går nu till hustru Susanne och döttrarna Jenny och Helena med familjer.

/Krister Carlsson

Sven Rickard Emmerman

Översten av 1:e graden Sven-Rickard Emmerman har avlidit i en ålder av 87.

Han föddes i Ryningsnäs i Kalmar län 1924. Ett tidigt intresse väcktes för det militära livet och han var redan som 16-åring gruppchef i hemvärnet. Sven-Rickard tog värvning 17 år gammal och inställde sig på I 12 den 1 november 1941 till volontärsoldatskolan under fänrik Lidholm. Korpral- och furirutbildningarna i Eksjö följdes bland annat av Arméns Jägarskola 1945, Kadettskolan 1946, Försvarets läroverk 1949 och officersutbildningen i Karlberg 1950 hela tiden med I 12 som bas. Efter Karlberg kom han till I 13 och Dalregementet där han bland annat var chef på stormpionjärskolan och arméns befälsskola i pionjärtjänst. 1959 anmälde sig och antogs Sven-Rickard till en intendenturkurs i Stockholm. Det blev en radikal förändring på inriktningen på den militära banan som han avslutade 1984 som chef för Drivmedelsbyrån efter 44 år i det militära.

Jag är uppvuxen med det militära livet och har med glädje följt min fars uppgifter och berättelser under årens lopp. Han hade en utomordentlig god fysik, var mycket

välorganiserad och som jag uppfattade det var han tuff, rättvis och omtyckt bland sina kollegor och de som han utbildade. Arbetet inom intendenturen innebar nya utmaningar där bland annat fars organisations- och goda sociala förmåga kom helt till sin rätt. Själv har jag genom hans berättelser fått följa med i övningar och händelser på Ränneslätt med många positiva minnen. Kraven på uthållighet var stora. Det fanns också en del negativa händelser som ofta kom på tal såsom sprängolyckan 1943. Kamratskapet och umgänget inom det militära var av central betydelse för far och där minnena av I 12 och kontakterna inom kamratföreningen var särskilt viktiga under alla år.

Ingegärd som han kom att vara gift med i över 60 år betydde oerhört mycket för honom. Med mors försämrade hälsa skötte han henne med stor värme. Likaså var han alltid ett stort stöd för mig och min familj, alltid tillgänglig för stöd och diskussion och ofta trevlig samvaro. Barnbarnen kunde lida honom kring sitt lillfinger. Saknaden är stor.

/Anders Emmerman